

bb 94. / a postás ... 1. folyt./-ju

a sajtótájékoztatón a tanácskozás témája, kezdeti tapasztalatai alapján szóba kerültek a világ postás szakszervezeteinek közös problémái, a fiatal államok és a fejlődő országok postás szakszervezeteinek gondjai, amelyekre a nemzetközi szövetség nagyobb figyelmet fordít, arra törekszik, hogy nemzetközi együttműködéssel enyhítsenek ezeken a problémákon. befejezésül elhangzott, hogy a budapesti nemzetközi tanácskozáson a szocialista országok postás szakszervezeteitől sok segítséget várnak, történetesen azt, hogy gyors előrehaladásuk példáival hozzájáruljanak a kapitalista országok postás szakszervezetei legfontosabb céljainak, időszerű teendőinek meghatározásához, s a megvalósításukért indított sikeres harchoz. /mti/

-.-

bb 95. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke 18.00 órától zárásig

-ju la

1974. október 15.

- 89. várkonyi péter belgrádba utazott
- 90. magyar-bolgár tárgyalások
- 91. meghalt rusznyák istván
- 92. időjárásjelentés
- 93. hazaérkezett virizlay gyula
- 94. a postások szakszervezetek nemzetközi tanácskozásának sajtótájékoztatója
- 95. hirjegyzék

v é g e

készült az mti belpolitikai szerkesztőségében
a szerkesztőség vezetője: burján sándor
ügyeletes szerkesztő: koncz antal
szerkesztő: lakatos erzsébet

21.15/ju

- 58 -

2120

M.T.I.

Szerkeszti a Belpolitikai Szerkesztőség
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3. Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

Belföldi hírek

bb. 1.könyv események a fővárosban

i ro/s/hi/il cz

1974. október 16.

a könyvterjesztés új formáját próbálta ki az állami könyvterjesztő vállalat egyik óbudai könyvesboltja: a lakótelep gondnokait bevonta a bizományosi hálózatba. az első tapasztalatok és eredmények szerint a kísérlet bevált és hasznosnak bizonyult ezért a vállalat fokozatosan a többi lakótelepen is kipróbálja a könyvterjesztésnek ezt a módját.

az elmúlt napokban csepelen is megalakult a kerületi könyvbarát klub. védnökei: a hazafias népfront 21. kerületi bizottsága, a tanács népművelési osztálya, valamint az állami könyvterjesztő vállalat. a klub tagjai részére irodalmi műsorokat, író-olvasó találkozókat szerveznek. a tagsági könyvben szereplő vásárlási összegek után évente egyszer 10 százalék értékben könyv visszatérítést adnak.

/folyt.köv./

- 1 -

bb. 1./ könyv események folyt./ il

októberben indul egyébként csepelen, a vas- és fémművekben - az állami könyvterjesztő vállalat és a csepel művek szakszervezeti bizottsága közös szervezésében - a szocialista brigádok házikönyvtár akciója. a ganz mávágban már sikeres „multtal”, rendelkező mozgalom lényege: a könyv, az olvasás népszerűsítése, a brigádtagok házikönyvtárának fejlesztése, folyamatos ellátása igényes és hasznos irodalommal. az akcióban a csepel művek üzemi könyvesboltja 70 bizományos segítségével igyekszik eleget tenni a mintegy 25 ezer brigádtag könyvigényének. a szocialista brigádok tagjai vásárlási kedvezményben részesülnek és tagsági könyvük sorszáma alapján évente egyszer a könyv visszatérítésen kívül sorsoláson vesznek részt, amelyen értékes jutalmakat nyerhetnek

a magyar könyvkiadók és könyvterjesztők egyesülése a hazafias népfront és a tit közös irodalmi vitaestjei újból megkezdődtek. az első fórumon - az író jelenlétében - páskándi géza dráma kötetét vitatták meg: október 21-én czakó gábor „megváltó”, című regénye, november 11-én ladányi mihály versei szolgálnak témául./mti/

.-.

bb. 2. új szállodát alapoznak szegeden

vid ká/il cz

1974. október 16.

a szegedi tiszaparton új szálloda alapozását kezdte meg a dél-magyarországi építő vállalat. a nagy munka egyik érdekessége, hogy a hétszintes épületet - a laza talajszerkezet miatt - mintegy kétszáz hatalmas betoncölöpre építik. az együttesen két kilométernyi hosszúságú cölöpsort már a földbe mélyítették, s azokon kezdték meg az alapok készítését. további érdekesség, hogy a szállodát a szegedi házgyár egyébként csak lakások készítésére tervezett termékeiből szerelik össze. a 110 millió forintos beruházással készülő épületben étterem, bár, háromezer adagos konyha és cukrászüzem is helyet kap./mti/

.-.

- 2 -

bb. 3. tizezernyolcszáz beszélgetés egyetlen vezetéken - készül a híradástechnika ötödik ötéves terve

i ni/s/ie/il cz

1974. október 16.

az előzetes tervek szerint az öv. ötéves tervben több mint 11 milliárd forintot fordítanak beruuházásokra a híradástechnikában s így ez kapja a gépipari ágazatok között a legtöbbet. erre azért van szükség, mert a híradástechnikai termékek iránt az egész világon a kereslet lényegesen nagyobb mint a termelőeszközök kapacitása és az iparágban robbanásszerű a technikai technológiai fejlődés. :

a következő öt éves terv nagyarányú hazai gyártáskapacitás növelését az új gyártmányok kutatásával, fejlesztésével készíti elő. a korszerű híradástechnikai alkatrészválaszték kialakítására 1,3 milliárd forintot költenek, a berendezések kifejlesztésére pedig 750 millió forintot fordítanak.

az elektroncsövek helyét egyre több tranzisztort, félvezetőt és integrált áramkört használnak majd fel, amelynek eredményeként kisebbek, tartósabbak, nagyobb hatásfokúak és megbízhatóbbak az új készülékek.

a telefonközpontok gyártásában a crosspar-rendszerű központok előállítása lesz az uralkodó, amelynek készí

tése egyszerűbb, élettartama, teljesítménye nagyobb a réginél és karbantartása tízedannyi munkát igényel. a további fejlesztések célja a félvezetőkkel működő elektronikus központok létrehozása. ezek a megoldások igen jelentősek a lakosság telefonellátásának javításában.

a vezetékes hírközlésben - a távolsági beszélgetések gyorsítására - kétféle technikát alkalmaznak. frekvenciaosztással, egy vezetéken már 960 beszélgetés bonyolítható jövőre kezdik gyártani a 2700-as teljesítményű rendszert és 1980-ra már 10 800 beszélgetés a cél egyetlen szálon. az időosztású rendszereknél még csak 32 csatornás berendezések működnek, a következő fokozat a 120 csatorna egy vezetéken.

a vezeték nélküli mikrohullámu berendezés^{el}knél 24 csatornás integrált áramkörű berendezések első példányai készültek el, nagyszámuk egyötöde a régieknek. a további fejlesztésen a szovjet kollégáikkal közösen dolgoznak a magyar kutatók.

/folyt.köv./

- 3 -

bb. 3./tizezernyolcszáz folyt./ 11

a fényforrás-gyártás a híradástechnikai ipar speciális ága. a fejlesztést mind a termékeknel, mind a gyártóberendezéseknel az egyesült izzó világszínvonalon oldja meg. halogénlámpái Európában a legjobbak. az ivkisülésű lámpák közül a legújabb xenonlámpa egy watt energia felvétellel egyelőre akko 16-18 lumen fényerőt ad, a cél a 120 lumenes fényerő elérése, mert csak akkor lesz alkalmas sorozatgyártásra. kísérleteznek magasnyomású nátrium gőzlámpák kifejlesztésével is. a következő években tovább korszerűsítik az Európában egyedülálló normál izzógyártó automata tiszta-gépsort, amely 3500 izzót készít óránként, s az ezt ellátó különleges üvegballon gyártósort, amely szintén világszínvonalu fejlesztése a gyárnak. /mti/

-. -

bb. 4. budapest történetének újabb kötetei

i me/hi/il cz

1974. október 16.

hamarosan megjelenik budapest történetének harmadik kötete. az akadémiai kiadó gondozásában. előreláthatóan a karácsonyi vásárra kerül az üzletkebe, s az első és második kötettel egyidőben lesz kapható.

a reprezentatív mű első két kötete a legrégebbi időtől 1686-ig terjedően ismerteti budapest történetét, a harmadik kötet pedig összefoglalja az ezt követő időszak történetét: pest, óbuda és buda gazdasági, kulturális, politikai, közigazgatási helyzetét 1686-tól 1848-ig.

nyomdakész budapest történetének negyedik kötete, amely pest, óbuda, buda majd 1873-tól budapest 1848-1919- közötti fejlődését taglalja, az előző kötethez hasonlóan tudományos-népszerű formában, sok illusztrációval. az ötödik kötet az 1919-1945-ös időszak történetét összegezi, s jövőre kerül a nyomdába. közben a történészek már írják az 1945-1973- krónikájához szükséges tanulmányokat. /mti/

-. -

- 4 -

v

bb. 6. javítják az ügyintézést a 20. kerületi tanácsnál

i gy gg/hi/il cz

1974. október 16.

a pesterzsébeti tanácsnál a jövőben a havi ügyiratforgalom alakulásáról, intézéséről kimutatásokat készítenek. ugyanis rendszeresen figyelemmel akarják kísérni az érkezett elintézt és határidőn túli ügyek számának alakulását, hogy szükség esetén gyorsan intézkedhessenek. a közelmúltban átfogó ügymenetvizsgálatot végeztek, s megállapították, melyek azok a munkafázisok, amelyek elhagyásával gyorsítani, egyszerűsíteni lehet az eljárást.

a 20. kerületi tanács az utóbbi években nagy súlyt helyezett az állampolgárok ügyeinek bürokráciamentes intézésére, az államigazgatási munka szakszerűségének javítására. az idén információs irodát hoztak létre, amely felvilágosítja, tájékoztatja és eligazítja a kerületi lakókat. fél év alatt 15 000-en keresték fel az információs irodát. javult a kerületben élők lakásügyi tájékoztatása is. a tanács lakásosztályán minden igénylő pontosan megtudhatja, a besorolását és hogy mikor számíthat az új lakásra.

az államigazgatási, ügyintézési tevékenység azonban még sok kívánnivalót hagy maga után. mint a kerületi tanács illetékesei elmondták, a nyolc szakigazgatási szervnél végzett vizsgálat szerint az utóbbi esztendőben mindössze öt ügytípusban sikerült a 30 napos elintézési határidőt megtartani. jelenleg is gond s az egyéni ügyek elintézésének idejét növelni, hogy a legtöbb esetben a döntés előtt más, külső szerveket is meg kell keresni. a gyámügyek a szociális gondozási, iparjogositványi és adóügyek elintézését például késlelteti ez a gyakorlat. gyakran a kérelmezők okoznak többletmunkát: a szabálysértési feljelentések, a különféle engedélyezési-kérelmek jórésze tartalmilag hiányos, ezek pótlása hosszabb időt vesz igénybe. a vizsgálatban feltárt ügyintézési hibákat igyekeznek mielőbb orvosolni. a szakigazgatási szervek vezetői a jövőben rendszeresen ellenőrzik az ügyintézők által kiadott határozatokat, hogy azok megfelelnek-e a követelményeknek. különös figyelmet fordítanak mind a határozatok, mind az indoklások világos, érdemi megfogalmazására. /mti/

-. -

- 5 -

bb 5. római-kori temetőt tárnak fel százhalombattán

vid-gö/mné-ju ká -cz

1974. október 16.

százhalombattán három éve ,, vallatják,, a föld mélyét a pest megyei muzeumok igazgatóságának régészei. az ásatásokkal pest megye egyik legnagyobb római-kori temetőjét tárták fel. a császárság idejéből. az idén 70, i.-ii. századi sír leleteivel gyarapodott a gyűjtemény, s ezzel 217 sír vált ismertté. napvilágra került néhány iii. századi kőládasír s feliratos töredékeket is találtak. a leletmentés egyik legjelentősebb eredményének p. afrainus victor, az i. alpesi cohors katonazenésznének sírkövét tartják. az alakos diszítésű kőemlék csaknem teljes egészében épen maradt. feliratának szövege jelentős történeti következtetéshez nyújt segítséget. a feltárt sírok közül aránylag sok marad épen, így számos, változatos formájú agyagedény, méceses, vas és bronz használati tárgy, ékszer - köztük ritkaságszámba menő csokorfibula - került elő. az idei feltárással megállapították a temető kiterjedését, valamint periódizációját, s ennek segítségével a következő két évben folytatják a kutatást. /mti/

bb 7. ezerhatszáz éves ékszermaradványok kerültek elő fenékpusztán

vid/ká-ju -cz

1974. október 16.

a fenékpusztai egykori római erődítmény feltárása nemrég évszám szerint is pontosan behatárolható leletet hozott napvilágra. a szarmaták és a kvádok 374-ben történt pannóniai betörése előtt rejtették el - minden valószínűség szerint - azokat az ékszermaradványokat, amelyekből egy ékszeres ládika és egy arany-ezüst diszta került elő.

az ékszerekkel együtt bronz érmét, fülés korsót, kést és kassza-karikát találtak egy római villa fűtőcsöveiben. az újabb anyag a keszthelyi balatoni múzeumnak a fenékpusztai római erődöt bemutató kiállítását gazdagítja. /mti/

bb 8. kerületi árellelőrzési központ alakult az erzsébetvárosban

i pr/mm-ju hi -cz

1974. október 16.

újabb, jelentős szervezeti intézkedést tettek a fővárosban a termelői árellelőrzés hatékonyságának növelésére: kerületközi árellelőrzési szervezetet alakítottak az erzsébetvárosban, amely - felhasználva a helyi árhatóságok gyakorlati tapasztalatait - elsősorban a nagyforgalmu, kvalifikáltabb felkészültséget igénylő vas-, fa-, vegyi-, műanyag - és építőipari tevékenységekre ügyel.

a fővárosi magánkisiparosok árellelőrzését a kerületi tanácsok ágazatilag illetékes szakigazgatási szervei végzik, felügyetük alá 74 szakmában összesen 16.500 magánkisiparos tartozik. korábban meglehetősen nagy gondot okozott, hogy az árellelőrzési teendőket a kerületekben nem függetlenített munkakörben végezték a tanácsi dolgozók, hanem más munkájuk mellett, részfeladatként. zökkenőket okozott az is, hogy - a szakmák sokrétőségénél fogva - nem rendelkeztek az árellelőrzés hatékony elvégzéséhez kellő technológiai-műszaki ismeretekkel. a most létrehozott, összevont árellelőrző szervezet előnye, hogy a munka nem aprozódik szét, növekszik a hatékonyság, a szakszerűség. a városházaán úgy számítják, hogy ez a szervezet jó bázisa lesz a későbbiekben a szakmai színvonal további növelésének. természetesen nem minden szakma került felügyetük alá, a ,, kimaradtak,, árellelőrzése továbbra is az ágazatilag illetékes kerületi szakigazgatási szervek teendője lesz.

a kerületközi árellelőrzési szervezet felügyelete az ipari szakmákban 4.128, az építőipari szakmákban pedig 2.062 magánkisiparos ellenőrzésére terjed ki. az ipari szakmákban belül géplakatosok, karossziéria lakatosok dolgoznak a legnagyobb számban, 1.091-en. 822 magánkisiparos dolgozik asztalosként, bútorasztalosként, épületasztalosként, intarziakészítőként, bogárnaként, kádárnaként és kocsigyártóként, s 690-en tevékenykednek a műszerész szakmában. a statisztikák szerint a fővárosban magánkisiparosként dolgozik 258 kárpitós, 191 műanyagfeldolgozó, 216 esztergályos és 254 autószerelő.

/ folyt. köv. /

19.00/ju

bb 8. / kerületi ... 1. folyt./-ju

a többi ipari szakmában már alacsonyabbak a létszámok, öntőből például csak 63, elektronikai műszerészből 23, mérlegkészítőből 18, orvosi műszerészből és ortopéd-műszerészből 21, fémnyomóból 19, gumijavitóból pedig csak 63 van. szerszámkészítő egyetlen egy sincs a magánkisiparosok között, s gépjárművillamossági műszerészt is csak ötöt tartanak számon. az építőipari szakmákban a villanyszerelők vezetnek, ilyen iparengedélye 715 embernek van. kőművesként 440, szobafestő és mázolóként 498, központi fűtés-, víz-, gázszerelőként pedig 409 magánkisiparos tevékenykedik. /mti/

-.-

bb 9. ,, közlekedésbiztonsági kirakatok,, pest megyében

vid-gö/mné-ju ká -cz

1974. október 16.

pest megyében közlekedésbiztonsági tanács kezdeményezésére - 300, elsősorban városi és nagyközségi áruház, üzlet kirakatát balesetelhárítási propagandára használják fel. az utakon közlekedők helyes magatartását, a közlekedés alapvető szabályait bemutató képek, bábuk, kisebb makettek elhelyezését a kirakatrendező fantáziájára bizzák. a kezdeményezés célja, hogy ilymódon is tudatosítsák a közlekedési szabályokat, s felhívják az utcai forgalomban résztvevők figyelmét a veszélyekre, azok elkerülésének módjaira. a közlekedésbiztonsági tanács versenyre szólítja a kirakatrendezőket. munkájukat novemberben bíráló bizottság rangsorolja majd, s a legjobbakat jutalmazza. /mti/

-.-

bb 10. lezajlott a népfront külpolitikai vetélkedőjének első fordulója

i pr/gk-ju hi la

1974. október 16.

a főváros valamennyi kerületében lezajlott a népfront - felszabadulsunk közelgő 30. évfordulójára meghirdetett - külpolitikai vetélkedősorozatának első fordulója. kerületenként - egyszerre 24 helyen - ,, csapott össze,, a több mint 1300 versenyző. egy-egy városrészben általában öt csapatot indítottak, de előfordult, hogy több. kispesten például tíz versenyzőcsoport alakult munkásokból és műszakiakból, diákokból alkalmazottakból és nyugdíjasokból.

/ folyt. köv./

- 8 -

bb 10. / lezajlott a ... 1. folyt./-ju

az első forduló érthetően nagy érdeklődés közepette zajlott, a közönség például nemcsak versenyzőiért, üzemi, intézményi vagy lakóterületi csapataért izgulhatott, hanem egy-egy kérdés helyes megválaszolásával maga is részt vehetett a játékban. a kérdések négy nagy területet öleltek fel: a szovjetunió békepolitikáját 1917-től napjainkig; az európai biztonság alakulását, különös tekintettel a nato-ra, a varsói szerződésre, illetve az európai biztonsági konferenciára; az usa külpolitikáját a hidegháborús évektől a békés egymás mellett élés elvének elfogadásáig; s végül az ázsiai térség számottevő kérdéseit.

a budapesti népfrentbizottság értékelése szerint a versenyzők már az első fordulóban komoly felkészültségről, elismerésre méltó tudásról tettek tanubizonyosságot. az ismert külpolitikai újsáirokból alakult játékvezető-gárda nem is annyira a lexikális tudást értékelte, hanem a jelenségek felismerésének, esetleges összefüggéseik meglátásának képességét. az első helyezett csapatok tagjai 1000 forintos, a másodikak 800 forintos, a harmadik helyezettek pedig 500 forintos díjban részesültek.

a most zárult kerületi elődöntőket október 28-án a közép-döntők követik, itt már az okisz, valamint a budapesti fogyasztási és lakásszövetkezetek szövetségének győztes csapatai is bekapcsolódnak. a játék újabb fordulója már a rádió nyilvánossága előtt zajlik majd, november 20-tól kezdődően négy, egymást követő hét szerdáján. a döntő első három helyezett csapata külföldi utat kap jutalmul, míg a legjobban szereplő csapattagok 1975 februárjában a televízióban egyéni vetélkedőn mérhetik össze tudásukat. /mti/

-.-

bb 11. újabb ritkasággal gyarapodott a miskolci egyetem műszaki könyvtára

vid/ká-ju -cz

1974. október 16.

a miskolci nehézipari műszaki egyetem műszaki könyvtárának legkondicionált helyiségében őrzik azt az Európában szinte egyedülálló könyvgyűjteményt, amelyet ,, selmeci műemléki könyvtár,, -ként tartanak nyilván. a több mint négyezer kötetnyi könyv-ritkaság mellett több tízezer lapból álló kézirat gyűjtemény is páratlan értékű.

/ folyt. köv./

- 9 -

bb 11. / ujjabb ritkasággal ... 1. folyt./-ju

a legértékesebb kéziratok között tartják számon az 1480-as geológiai kutatásokról készült latin nyelvű jegyzőkönyvet, az egykori selmeci professzorok által írt tankönyveket, jegyzeteket. értékes az a szótár is, amelyet az akkori akadémia egyik hallgatója szerkesztett. művében több mint kétezer német bányászati kifejezés magyar megfelelőjét gyűjtötte össze.

a nagyértékű gyűjtemény most ujjabb ritkasággal gyarapodott. a miskolci egyetem fennállásának 25. évfordulója alkalmából a felsőoktatási intézménnyel testvéri kapcsolatokat tartó freibergi egyetem ajándékként megkapták az ott 1810-ben bevezetett bányabeli szállítás műszaki leírásának fakszimile másolatát. a freibergi szénbányában - a leírásból kitűnően - a borsodi szénmedencében már elterjedt és bevált szállítási rendszert honosítottak meg. ennek leírását tartalmazza a kézzel írott huszonegy oldalas mű, a szükséges matematikai számításokkal együtt. a szállítási rendszer növelte a szállítás sebességét, ennek következtében a bánya termelése husz-huszonöt százalékkal emelkedett. /mti/

--

- 10 -

bb 12. bővült a szöváru műszaki-cikk választéka - jól felkészültek az őszi-téli szezonra

i ol/tm gi ie -cz

1974. október 16.

az idén - sok egyéb mellett - lekerül a hiánycikkek listájáról az elektromos terménydaráló, s számos más szerszám is. a szövetkezetek országos beszerző és értékesítő vállalata, a szöváru ugyanis időben felkészült, s a szokásosnál is nagyobb gondot fordított az őszi munkákhoz szükséges, elsősorban a háztáji művelést, a gyümölcsfeldolgozást és az állattenyésztést elősegítő eszközök, gépek beszerzésére. az nszk-ból már megkezdődött a kunde kéziszerszámok szállítása, bővül a választék koreai szerszámárukkal is. kézi fűnyíróból például ezret, szőlőzúzókából, présből pedig csaknem 3 ezret szereztek be.

Láru

a fűtési szezonra 7500 olajkályhát és 1300 gáztűzhelyet vásároltak a szövetkezeti bolthálózat részére. a fűtőanyag tárolásához a szovjetunióból 5000 darab 20 literes marmon-kannát importáltak. a múlt évihez képest 50-60 százalékkal növelték az olajkályha-alkatrészek mennyiségét. a szöváru hagyományos tüzhelyeket is rendelt az esztergomi kályhagyártól, s esetleg csehszlovákiából és romániából is importálnak még kályhákat.

az építőket és építetőköt nyilvánvalóan érdekli a hír, hogy a nemrégiben még országszerte hiánycikknek számító sodronyszegből a múlt évi 100 tonna helyett most 500 tonnával hoznak be a szovjetunióból.

szovjet importból egyébként csaknem 10 ezer sokol rádió, s 5000 rakéta porszívó is érkezik. az ndk-ból lemezjátszókat, villanyvasalókat vásároltak, s 16 ezer hajszáritót is importáltak. vásároltak több mint nyolcezer szovjet, illetve olasz gyártmányu kávéörlőt is, s ujra megkezdtek a szovjetunióból származó zománcozott edények árusítását is. még mindig nagy a hiány a fürdőkádkából, s bár ez a cikk nem tartozik a szöváru profiljába, a vállalat képviselői sikeresen tárgyaltak a szovjet partnereikkel, s így körülbelül 5000 zománcozott fürdőkád szállítására van kilátás.

természetesen hazai gyártmányu műszaki árukból is sokat szereztek be. 3400 mosógépet, 4800 porszívót, csaknem 3000 bojler, 5000-nél több televíziót, továbbá rádiókat, hűtőgépeket, villanyvasalókat, villanytüzhelyeket, főzőlapokat, hőszugárzókat rendeltek hazai iparvállalatoktól. műszaki cikkekben már csak azért is jobbnak ígérkezik az idei téli ellátás, mivel az első félév körülbelül 206 millió forint értékű forgalmával szemben az év második felében várhatóan eléri a 300 milliót. /mti/

--

- 11 -

g^{oo}g

vbb 13. harc a vörös por ellen.- nagyszabásu környezetvédelmi munka kezdődött almásfüzitőn

vid-ká szb -cz

1974. október 16.

a környezet védelme érdekében nagyszabásu munkához kezdtek az almásfüzitői timföldgyárban. sokezer köbméter földdel borítják be a gyár hatalmas tárolóiban elhelyezett vörösiszapot. ezzel és más, ugyancsak hatásos módszerrel kívánják elejét venni, hogy szeles időjárás esetén vörös por lepje el a gyár környékét.

nemcsak a hazai, de a világ egész timföldiparának egyik legnagyobb problémája a gyártás közben melléktermékként keletkező vörösiszap elhelyezése, illetve hasznosítása. óriási mennyiségű, még értékes komponenseket tartalmazó iszap kerül ki a gyárból a hányókra. értékes anyag megy így veszendőbe, ugyanakkor rendkívüli mértékben szennyezi a környék levegőjét az időközben megszáradó és szálló vörös por. almásfüzitőn már 2,5 kilométer hosszan nyulnak el a tárolómedencék, amelyek tartalma évenként 300.000 köbméterrel gyarapodik. a jelenleg hulladékként kezelt iszap vasat, alumíniumot, titánt és más értékes anyagokat tartalmaz. a magyar szakemberek már hosszabb ideje dolgoznak a vörösiszap hasznosításán, de addig is amíg új tervük megvalósul, gondoskodni kell a környezet védelme érdekében a porzás megszüntetéséről.

az almásfüzitői gyár más társvállalatokkal és kutatóintézetekkel közösen nemrégiben országos pályázatot hirdetett a porzást megakadályozó legjobb módszer kidolgozására. a benyújtott pályázatok, illetve kísérletek azonban nem váltották be a hozzájuk fűzött reményeket. az újabban megkezdett védekezés viszont már eredményesnek bizonyult: 5-10 centiméter vastagságon termőfölddel borítják be a hatalmas területeket. a kötött talaj hamar kiszárad, s megakadályozza az iszap porzását. a föld szétterítésére külön eljárást kellett kidolgozni, hiszen a süppedő vörösiszap felületén nem közlekedhetnek a súlyos járművek. a nagyszabásu munka több évig tart. /mti/

-.-

bb 14. terebélyesedik a termelészövetkezetek közművelődési hálózata szolnok megyében

vid-ká szb -cz

1974. október 16.

a szolnok megyei termelészövetkezetekben az idén 45 millió forintot tartalékolnak szociális és kulturális célokra. a kulturális ágazatra jutó összegből elsősorban a közművelődés alapjait teremtik meg: tervszerűen fejlesztik a művelődési hálózatot.

/folyt.köv./

8.35/szb

-12-

gog

vbb 14. /terebélyesedik a... 1. folyt./-szb

jásztelken a tolbuchin tsz jelentős anyagi hozzájárulásával háromszáz személyes színházteremmel, klubszobákkal, szakköri helyiségekkel ellátott községi művelődési házat építettek, amelynek élére függetlenített igazgatót állítottak. a kétpói szabadság tsz több mint egymillió forinttal és társadalmi munkával járult hozzá az új falusi klubkönyvtár megépítéséhez. kenderesen az egyesült haladás és vörös csepel tsz oktatási és kulturális bizottsága hatszobás klubházat alakított ki. a téli ismeretterjesztési program szerint filmvetítéseket, zenei esteket, könyvankétokat, szakmai klubesteket, tanfolyamokat szerveznek a klubházban. tervbe vették a gazdaság értelmiségi klubjának életre hívását is. /mti/

-.-

vbb 15. budapesti közlekedési balesetek

tm sbzb -cz

1974. október 16.

varga károlyné 41 éves nyugdíjas, budapesti lakos szabálytalanul haladt át a xxi. kerület ii. rákóczi ferenc ut 103. szám előtt, és egy hév-szerelvény elütötte. a mentők életveszélyes sérüléssel kórházba szállították.

iii. kerületben, a csillaghegyi hév-állomáson stekler ödöné 72 éves nyugdíjas, budapesti lakos féktávolságon belül egy hév-szerelvény elé lépett, amely elütötte. a mentők súlyos, nem életveszélyes sérüléssel kórházba szállították. /mti/

-.-

vbb 16. újabb „széngyár”, borsodban

vid.- gi -cz

1974. október 16.

a borsodi szénbányáknál a feketevölgy ii-es aknán alakították ki a medence első „széngyárát”, ebben az üzemben szinte emberi kéz érintése nélkül, fejtő- és szállítógépek segítségével kerül felszínre a szén.

/folyt. köv./
10,30/gi

- 13 -

10⁵⁰g

bb 16. /ujabb ... 1. folyt./gi

az üzemi koncentráció, valamint a nagytermelékenységű és így gazdaságosan üzemelő munkahelyek létesítése során az ormosi 7-es aknán alakították a második „széngyárat”,

a megközelítőleg fél évszázados bányászokodást lehetővé tevő vastagtelepi szénmezőben nagytermelékenységű frontfejtészen a kőzetomlás ellen önjáró biztosító berendezések védik a bányászokat, míg a szenet fejtőgéppel termelik ki. a kitermelt szenet kaparószalagokból és gumivevőkből álló szállítórendszerek továbbítják a felszínre. a szállítógépeket automaták irányítják, ami csökkenti a leállást, biztonságosabbá és a fejtés teljesítményével összehangoltá teszi a bánya üzemeltetését.

az ormosbányai 7-es aknán termelt szenet elsősorban a háztartások használják szívesen, magas fűtőértéke, valamint alacsony hamu és víztartalma miatt. alacsony a kéntartalma is, jól ég, így a levegőt is kevésbé szennyezi.

az ormosbányai 7-es akna dolgozói a kongresszusi versenyben vállalták, hogy napi termelésüket az új „széngyárban”, kétezer tonna fölé emelik. ezt a vállalásukat teljesítették, s szerdától már napi kétezer egyszáz tonna szenet küldenek a felszínre. a 7-es akna termelése a következő időszakban kétezeröttszáz tonnára emelkedik. /mti/

..-

bb 17. korszerűsítik borsodban a tiszai kompokat

vid.- gi -cz

1974. október 16.

borsod megyében a tiszán és a bodrogon - hidak hiányában - jelenleg is huszonhat komppal bonyolítják le a két part között a közlekedést. a vízi járműveket kézi erővel vontatják át a vizen. a kiskörei vizlépcső megépítésével, a tiszta felduzzasztott vizének már nem lesz elegendő sodrása - ez a munka még nagyobb erőfeszítést követel. a nagy fáradtságot és kemény fizikai igénybevételt jelentő kompközlekedés révén a szakmák közé tartozik. ezért kezdte meg a borsod megyei tanács a kompok „motorizálását”,

az első motorral hajtott, csörlővonatású husz tonna teherbírási kompot kísérletképpen a tiszatardosi átkelőhelynél állították üzembe. az itt szerzett tapasztalatok alapján alakították át a másik forgalmas átkelőhelyen, tiszakeszínél járó kompot is motorvontatására.

/foly. köv./
10,35/gi

- 14 -

10⁵⁰ g

bb 17. /korszerűsítik .. 1. folyt./gi

a tiszakeszi motorizált komp a próbaüzem során annak el- lenére, hogy a hosszantartó esőzések következtében a folyó vízszintje megemelkedett, kifogástalanul működött, s szerdától megkezdte az üzemszerű szállítást.

a következő években elsősorban a tiszai átkelőknél működő kompok közül továbbiakat szerelnek fel motormeghajtású csőr- lőkkel. emellett korszerűsítik a többi kompot is. a komp-tes- tek megerősítését a mezőgazdaságban használt nagyobb gépek teszik szükségessé. a borsod megyei tanács az idén erre a cél- ra megközelítőleg két és fél millió forintot fordít, amelyből hét kompot korszerűsítene. /mti/

..-

felhasználható 19 órától!!!

bb 18. szakmunkástanulók hangversenysorozata szolnok megyében

vid.- gi -cz

1974. október 16.

a szakmunkástanulók hangversenysorozatát indította meg szolnok megyében a szakszervezetek megyei tanácsának kulturá- lis bizottsága a filharmónia közreműködésével. a sorozat első előadásait, az olasz opera gyöngyszemeit szolnokon, török- szentmiklóson és mezőturon telt ház előtt mutatták be a szol- noki szimfónikus zenekar és az állami operaház magánénekesei. szerdán a jászberényi és a jászapáti szakmunkástanulók rész- sülhettek a művészi élményben, a két előadást csaknem ötszáz- zan tekintették meg. a vándor operaműsorral az ősszel kunhe- gyes, kisujszállás fiataljait is felkeresik. mártfün a szakmun- kástanulók a szocialista brigádok tagjaival együtt tekintik meg az olasz opera estjét. /mti/

..-

bb 19. két új tudományos egyesület zala megyében

vid.- gi -cz

1974. október 16.

a műszaki és természettudományi egyesületek szövetsége zala megyei szervezetének tagjaként szerdán megalakult zala- egerszegen a megyei számítógéptudományi társaság. tudományos és technikai bázisát a számítástechnikai és ügyvitelszervező vállalat zalaegerszegi számítóközpontja adja, de sok tagja van a legújabb tudományos csoportnak a különböző vállalatok- nál dolgozó számítástechnikai szakemberek közül is. csütör- tőkön további tudományos egyesület alakul, a megye vegyi iparában, olajiparában dolgozó kutatók, termelést irányító szakemberek megalakítják a magyar kémikusok egyesületének zala megyei szervezetét. ezzel a megye iparában, mezőgazda- ságában más vállalatainál dolgozó szakemberek valamennyi csoportjának létrejött a szakmai egyesülete. a különböző egyesületekben folyó munkával a műszaki, agrár és az álta- lános gazdasági haladást segítik elő. /mti/

..-

- 15 -

bb 20. felszolgáló tanfolyam, szakács-tanulmányut az ndk-ba

vid.- gi - cz

1974. október 16.

a szot dél-balatoni igazgatóságához tartozó üdülők egy részében megkezdődött a már évek óta jól bevált téli foglalkoztatás. tíz üdülő étteremben vagy nagyobb helyiségében különböző üzemek, vállalatok helyezték le részlegüket és több mint félezer szot-alkalmazottnak nyújtanak egész télen át foglalkoztatási lehetőségeket. az esztergomi látszerészeti eszközök gyára síófokon és balatonlellén szemüvegkereteket készítet. a május egy ruhagyár részlege a síófoki vasas-üdülőben foglalkoztatja a szot üdülők dolgozóit. az ezüstparton és a síófoki csepel üdülőben a zamat keksz- és ostyagyár, a duna csokoládégyár, valamint az okisz ruházati ktsz biztosít a jövő szezon kezdetéig jó kereseti lehetőséget. a téli foglalkoztatás eredményeként a szot dél-balatoni üdülőiben jelentősen csökkent a munkaerővándorlás, és nőtt a törzsgárda tagok száma. a téli munkalehetőség mellett felszolgáló tanfolyamot is tartanak azok részére, akik továbbra is a szot üdülőben kívánnak dolgozni. a továbbképzésnek egy érdekes és mindkét fél számára egyaránt hasznos és kellemes módját is bevezették: az ndk-ba hatvan szakácsot küldenek, akik áprilisig az ottani szakszervezeti üdülőben dolgoznak és a magyar konyha jó hírének terjesztése mellett sok hasznos tapasztalatot szerezhetnek, új ételrecepteket hozhatnak majd tavasszal haza magukkal. /mti/

-. -

felhasználható 17 órától!!!

bb 21. jövőre szolnokon rendezik meg az ifju gárda országos szemléjét

vid.- gi -cz

1974. október 16.

ünnepi egységgyűlést tartott szerdán a középiskolai és munkás fiatalokból alakult szolnoki ifjugárdista zászlóalj. a máv járműjavító üzem művelődési házában egyenruhában, fegyelmezetten felsorakozott háromszáz fiatal előtt szivós antal, a kisz megyei bizottságának első titkára mondott beszédet, méltatta a fiatalok példamutató helytállását, a tanulásban, a munkában, a szolgálati kötelezettség teljesítésében. az ünnepi egységgyűlésen felszólalt csornai ferenc az ifju gárda országos parancsnoka. átadta a zászlóaljnak a kisz központi bizottsága dicsérő oklevelét. több ifjugárdistát a kisz kb és a városi kisz-bizottság dicsérő oklevelével, tüntették ki, többen pedig megkapták az mhsz főtitkár elismerését. az egységgyűlésen bejelentették, hogy a város 900 éves jubileuma tiszteletére az ifju gárda országos szemléjét 1975-ben szolnokon rendezik meg. /mti/

11,20/g1

- 16 -

1155 g

bb 22. bejáró munkások a népfrontban - tájegységi népfront-tanácskozás győrrött

vid.-ká gi -cz

1974. október 16.

négy dunántúli megye - győr-sopron, komárom, vas, zala - községi népfront-titkárai tanácskoztak győrrött szerdán, a vitaindító előadást a bejáró munkások szerepe a népfront vezető testületeiben címmel sarlós istván, a hazafias népfront országos tanácsának főtitkára tartotta. hangsúlyozta, hogy a falun élő üzemi munkásokra a jövőben az eddigieknél jobban kell támaszkodniuk a községi népfront-bizottságoknak.

a vendéglátó győr-sopron megyében 45 ezer, a másik 3 megyében pedig csaknem 100 000 munkás él - elsősorban a városok közelében - felvakban. a szerdai tanácskozáson olyan népfront-aktivisták is részt vettek, akik maguk is bejáró dolgozók. /mti/

-. -

bb 23. lipták pál festőművész kiállítása debrecenben

vid.-ká gi -cz

1974. október 16.

szerdán debrecenben az agrártudományi egyetem diszudvarán megnyitották lipták pál békéscsabai festőművész kiállítását. ez alkalommal a művész a legszebb alkotásait tekintetik meg a debreceni művészetkedvelők. /mti/

-. -

bb 24. kényszerpihenő a selypi cukorgyárban

vid.-ká gi -cz

1974. október 16.

heves megyében a mezőgazdasági üzemek dolgozói megfeszített küzdelmet folytatnak az időjárással: zuhogó esőben, térdig érő sárban dolgoznak a felázott földeken, hogy mentsek a termést. szerdán délelőtt egy időre szünetelt az eső és a szüretelők azonnal kivonultak a szőlősorok közé. a hetek óta tartó esőzés következtében csaknem teljesen leállt a cukorrépa szállítása. a mátravidéki cukorgyárak selypi üzemében nyersanyaghiány miatt kényszerpihenőt rendeltek el. a hatvani cukorgyár is csökkentett kapacitással dolgozik; mindössze 3 napra elegendő cukorrépájuk van raktáron.

a selypi gyár dolgozóit a cukorgyártás szüneteltetése idején más munkaterületen foglalkoztatják. így például három műszakot szerveztek a cukorcsomagolásnál. a munkások egy része az üzem korszerűsítésén dolgozik, s a cukorgyár vezetősége hozzájárult ahhoz is, hogy dolgozók a környékbeli termelőszövetkezetekben segítsék a termés betakarítását. /mti/

-. -

11,25/g1

- 17 -

1200g

bb 25. 200 éves az első nyilvános magyar könyvtár - jubileumi ünnepek pecsett

vid.-ká gi -cz

1974. október 16,

kétszáz éves az első nyilvános magyar könyvtár, a Klimó György püspök által 1774-ben alapított bibliotéka, a mai pécsi egyetemi könyvtár elődje. az európai hírvény könyvtár jelenleg mintegy 350 ezer kötetet őriz, köztük ritka középkori kéziratokat és nyomtatványokat. különösen gazdag gyűjteménye van régi magyar könyvekből; számuk meghaladja a háromszázat. a könyvtár mostani épülete, a Leonardo da Vinci utcában álló klasszicista stílusú palota, 1830-ban épült. azóta itt őrzik a Klimó-gyűjteményt.

a jubileum alkalmából országos jellegű ünnepsorozat kezdődött szerdán pecsett. a tanárképző főiskola disztermben tudományos ülést rendeztek könyvtárosok, levéltárosok, irodalomtörténészek részvételével. dr. fényes Miklós, az egyetemi könyvtár igazgatója idézte fel a nagymultú bibliotéka 1774-es alapításának körülményeit, két évszázados történetét.

a nap folyamán több más ünnepi eseményre is sor került pecsett. az egyetemi könyvtárigazgatók tanácsa a mecsekajjai városban tartotta soronkövetkező ülését, amelyen egyebek között a tudományegyetem könyvtárainak helyzetét, fejlesztését vitatták meg. az egyetemi könyvtárban, amely az évfordulóra kívül-belül megújult, könyvtörténeti és ex libris kiállítás nyílt. erre az alkalomra márványtáblával jelölték meg Klimó Györgynek a székesegyházban levő sírhelyét. a jubileumi ünnepsorozat csütörtökön a magyar könyvtárosok egyesületének vi. vándorgyűlésével folytatódik és pénteken a tudományegyetem aulájában emléküléssel zárul. /mti/

-.-

bb 27. kongresszusi munkaverseny a dunai vasműben - tíz százalékkal több radiátor spirálcső

vid.-ká gi -cz

1974. október 16.

a dunai vasmű lemezfeldolgozó gyárrészlege a kongresszusi munkaversenyben a tervezett mennyiségnél tíz százalékkal több kohászati másodterméket gyárt az idén. a keresett lemezradiátorból az előirányzott egymillió négyzetméter már elkészült és az év végéig további 70 ezer négyzetméter radiátort gyártanak. könnyű acélszerkezetből a tavalyi 11 ezer tonnás mennyiséget már szeptember végére elérték, s az üzem kongresszusi vállalásként még 4 ezer tonna acélszerkezetet gyárt. a járműipar és az építőipar mind több hidegen hengerelt profilt igényel, ezért a dunai vasmű profilüzeme 115 ezer tonnás éves tervén felül tízezer tonna hajlított szelvényt ad a felhasználóknak. jelentős túlteljesítés várható spirálcsőből is. a „testvériség”, gázvezetékek és a barátság II. kőolajvezetékekhez a lemezfeldolgozó gyárrészleg kongresszusi vállalásként tízezer tonna többlet-csővet szállít, összességében 560 helyett 650 kilométernyi hegesztett cső készül az idén. /mti/

-.-

12,10/gi

- 18 -

vbb 26. a forradalmár csorba máriára emlékeztek hódmezővásárhelyen

vid.-ká gi -cz

1974. október 16.

szerdán hódmezővásárhelyen a csorba mária általános iskolában megemlékeztek a névadó születésének századik évfordulójáról. a tanulók megkoszorúzták csorba mária emléktábláját, iskolai ünnepséjükön idézték az agrárproletár családból származó forradalmár hős emlékét.

az egyik tanteremben megrendezett kiállítás megismertette csorba mária életével, aki részt vett a szántó Kovács János által vezetett agrárszocialista megmozdulásban is. később a magyar tanácsköztársaság idején különféle tisztségeket töltött be. tagja volt többek között a budapesti munkás és katonatanácsnak, az intervenciók elleni harcban pedig politikai népbiztosként tevékenykedett. a tanácsköztársaság megdöntése után Horthyék börtönébe került, ahonnan fogolycserével jutott el a Szovjetunióba.

a hódmezővásárhelyi születésű forradalmárról a városi II. kerületi párházban rendezett ünnepségen is megemlékeztek. /mti/

-.-

bb 28. a vdk-ba utazott a legfelsőbb bíróság küldöttsége

/tm gi hi -cz

1974. október 16.

a legfelsőbb bíróság küldöttsége dr. Szakács Ödön elnök vezetésével a vietnami demokratikus köztársaság legfelsőbb népbírósága elnökének, Pham Van Bach elvtársnak a meghívására szerdán Hanoi-ba utazott. a delegáció a vietnami látogatása során tanulmányozza az ottani bíróságok munkáját és a legfelsőbb bíróság elvi irányító tevékenységét. egyúttal tájékoztatja a testvérszervezet vezetőit a magyarországi fejlődésről és a jogalkalmazás időszerű kérdéseiről. a bucsuztatásnál dr. Gellért György, elnökhelyettes vezetésével jelen voltak a legfelsőbb bíróság vezetői. ott volt a külügyminisztérium és a vdk nagykövetségének képviselője. /mti/

12,25/gi

- 19 -

12,25/gi

bb 29. pályaválasztási kiállítás nyílt tatabányán
vid.-ká gi -cz 1974. október 16.

az utóbbi öt évben 29 helységben mutatták be a komárom megyei pályaválasztási vándorkiállításokat, amelyeket évente 8-10 ezren tekintettek meg. az idei kiállítást szerdán nyitották meg tatabányán. mintegy 50 tablón mutatják be a megye csaknem 30 középfokú oktatási intézményének, illetve kollégiumának életét. a kiállítást a megye másik négy városába, illetve dorogra és kisbérre is elviszik. vándorutja során a kiállítást mindenütt helyi anyaggal - az üzemek termékeivel, az iskolák, a szakmunkásképző intézetek oktatási eszközeivel - egészítik ki. /mti/

-.-

bb 30. soronkívül kaptak lakást a tatabányai nagycsaládosok
vid.-ká gi -cz 1974. október 16.

a tatabányai városi tanács lakáshoz juttatta mindazokat a nagycsaládosokat, akik 1973 december végéig bejelentették igényüket. ezekben a családokban három, illetve ennél több kiskorú gyereket nevelnek, s eddig még nem rendelkeztek főbérleti lakással.

a nagycsaládosok és a fizikai dolgozók lakáskörülményeinek javítására a tatabányai városi tanács példás együttműködést alakított ki a város minden üzemével, intézményével. a tanács igazgatási osztályán nyilvántartott lakásigénylők névsorát elküldték minden üzemnek, így azoknak az információk birtokában módjukban állt vállalati támogatással, vagy egyéb módon segítséget adni dolgozóik lakásügyének rendezéséhez. a múlt évben például 160 fizikai munkás/család jutott lakáshoz tatabányán vállalati támogatással. ebben az évben az ilyen új otthonok száma már eléri a kétszázat. /mti/

-.-

bb 31. skót tanácsi küldöttség érkezett komárom megyébe
vid.-ká gi -cz 1974. október 16.

a komárom megyei tanács meghívására skót tanácsi küldöttség érkezett szerdán tatabányára. a négytagú delegációt w.g. rankine, midlothian megye tanácsának elnöke vezeti. a skót megye tanácsi küldöttsége két évvel ezelőtt járt először komárom megyében, s az akkor kötött megállapodás alapján rendszeres kapcsolatot alakítottak ki. a komárom megyeiek tavaly viszonzták a látogatást. a vendégek most egy hétig tartózkodnak Magyarországon, ipari, illetve mezőgazdasági üzemeket, kulturális, oktatási és szociális intézményeket keresnek fel. /mti/

-.-
- 20 -

12,30/gi

13³⁰g

felhasználható: 16,00 óra után!!!

bb 32. major kálmán festőművész kiállítása székesfehérvárott
vid.-ká gi -cz 1974. október 16.

major kálmán festőművész grafikáiból és olajfestményeiből nyílt kiállítás szerdán székesfehérvárott. a székesfehérvári képzőművész első önálló tárlatát dr. telepy katalin művészettörténész nyitotta meg a magyar nemzeti bank fejér megyei igazgatóságának székházában. /mti/

-.-

bb 33. a mélyművelésű bányák dolgozói sikeresen teljesítik kongresszusi felajánlásukat

vid.-ká gi -cz 1974. október 16.

a lakosság ellátásában résztvevő nyolc szénbánya vállalat az idén 3,4 millió tonna szenet és csaknem egymillió tonna szénféleséget /brikettet, ahidrált lignitet/ szállít a tüzipnek. tovább javítják a minőséget és a választékot is. emellett a mélyművelésű bányák dolgozói vállalták, hogy a pártkongresszus tiszteletére terven felül 200000 tonna szenet küldenek felszínre. felajánlásukat egyes, a termeléshez fontos anyagok /gumihevederek, gépalkatrészek/ hiánya ellenére teljesítik. október közepéig 185000 tonna szenet adtak esedékes tervükön felül. a többlet előreláthatóan elegendő ahhoz, hogyavárhatóan tovább növekvő szénigényeket kielégítsék. /mti/

-.-

bb 34. felsőfokú pedagógusképző oktatási intézetek vezetőinek tanácskozása nyiregyházán

vid/ká/ny -cz 1974 október 16

szerdán a nyiregyházi bessenyei györgy tanárképző főiskolán kétnapos tanácskozás kezdődött az időszerű felsőoktatáspolitikai kérdésekről a tanárképző-és pedagógiai főiskolák, tanító- és óvónőképző intézetek, továbbá a szegedi józsef attila tudományegyetem, a debreceni kossuth lajos tudományegyetem, az eötvös loránd tudományegyetem főigazgatóinak, igazgatóinak, rektorainak, illetve rektorhelyetteseinek részvételével. a tanácskozáson részt vesz dr. garamvölgyi károly oktatási miniszterhelyettes, és a minisztérium több vezető munkatársa.
/folyt köv/
12.55/ny

-21-

13³⁰g

bb 34. / felsőfokufolyt/ny

a kétnapos tanácskozást dr. margócsy józsef, a nyiregyházi bessenyei györgy tanárképző főiskola főigazgatója nyitotta meg, majd dr. garamvölgyi károly miniszterhelyettes tartott vitaindító előadást./mti/

-. -

bb 36. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke október 16-án 13 óráig:

se/ny -cz

1974 október 16

1. könyv események
2. új szálloda szegeden
3. a híradástechnika terve
4. budapest történetének kötetei
5. római-kori temető
6. javítják az ügyintézkést a xx.kerületben
7. ékszermaradványok fenékpusztán
8. kerületi árellenőrzési központ
9. közlekedésbiztonsági kirakatok
10. népfront külpolitikai vetélkedője
11. ritkaság a miskolci egyetem könyvtárában
12. felkészülés az őszi-téli szezonra
13. környezetvédelmi munka
14. tsz-ek közművelődési hálózata szolnok megyében
15. balesetek
16. széngyár
17. korszerűsítik a tiszai kompokat
18. szakmunkástanulók hangversenysorozata
19. új tudományos egyesületek
20. felszolgáló tanfolyam
21. szolnokon lesz az ifju gárda szemléje
22. tájegységi népfronttanácskozás
23. kiállítás debrecenben
24. kényszerpihenő a selypi cukorgyárban
25. 200 éves az első nyilvános könyvtár
26. csorba máriára emlékeztek
27. kongresszusi verseny a dunai vasműben
28. vdk-ba utazott a legfelsőbb bíróság küldöttsége
29. pályaválasztási kiállítás
30. lakás a tatabányai nagycsaládosoknak
31. skót tanácsi küldöttség
32. major kálmán kiállítása
33. a mélyművelésű bányák
34. oktatási tanácskozás
35. időjárás
36. hírjegyzék /mti/

13.00/ny

-. -
-22

1330 g

bb37. összefogás az őszi betakarításért - mező-, erdő és vízgazdálkodási nagyaktiva ülés szolnokon

vid/ká/ny -cz

1974 október 16

mezőgazdasági kommunista nagyaktiva ülést rendeztek szerdán a szolnoki szigligeti színházban az mszmp megyei bizottsága, a megyei tanács, valamint a mezőgazdasági üzemeket irányító megyei szervek. az ülésen jelen volt és felszólalt dr. gergely istván, a megyei pártbizottság első titkára. a megye mező-, erdő-, és vízgazdálkodásának helyzetéről dr. bereczki lajos, a megyei tanács elnökhelyettese tartott vitaindító előadást. hangsúlyozta, hogy szolnok megye szocialista mezőgazdasága számos ágazatban már az idén elérte a negyedik ötéves terv végére tervezett szintet.

az ország élelmiszerellátásában jelentős szerepet vállaló megye mezőgazdaságában és élelmiszeriparában több mint ezer szocialista brigád dolgozik. harminchatezren tettek vállalást az mszmp xi. kongresszusa és felszabadulásunk 30. évfordulója tiszteletére. vállalásuk értéke meghaladja a 120 millió forintot.

a soronlévő nagy feladat most az őszi termények betakarítása. a tartós esőzés miatt számottevő a lemaradás, ezért éjjel-nappal dolgozni kell a gépeknek. szükség van az ipari üzemek, diákok segítségére, a közületi gépjárművek igénybevételére. a nyári mezőgazdasági munkák idején sikeres volt az üzemek közötti kooperáció, a jó tapasztalatokat most az őszi munkák idején is hasznosítani kell. segítsék egymást a tsz-ek, és állami gazdaságok./mti/

-. -

bb 39. dr. heiczman jános kohó-és gépipari miniszterhelyettes

k ni/sza/ny ie -cz

1974 október 16

vezetésével küldöttség utazott szerdán a bulgáriai burgaszba, a kgst gépipari állandó bizottságának 65. ülésére./mti/

-. -

13.05/ny

-23-

1330 g

bb 35. időjárásjelentés

ny -cz

1974 október 16

a meteorológiai intézet jelenti október 16-án, szerdán 12 órakor:

hűvös, szeles idő

Közép-európa időjárását a gyors változások jellemzik. Közepnyomójában a keleti-kárpátok fölött minegy 1000 km átmérőjű ciklon örvénylik, amely elsősorban a kárpát-medencében okoz esős, szeles időt. Hasonlóan csapadékos, hűvös az idő kontinensünk északkeleti térségében az ott elhelyezkedő alacsony nyomású légörvények hatására. Ezzel szemben a szovjetunió európai területének déli felén továbbra is meleg, napos, a reggeli ködöktől eltekintve csapadékmentes az idő. A következő 36 órában a kárpát-medence időjárását egyre inkább a már említett ciklon délnyugati peremén érkező hideg levegő határozza meg.

Hazánkban kedden jobbra borult, párás idő volt. A nyugati határszélen és északkeleten rövid időre ugyan felszakadt a felhőzet, de a napsütés időtartama ezeken a helyeken sem haladta meg a 2 órát. A legmagasabb nappali hőmérséklet 6-12 fok között alakult. A déli órákban nyugaton elkezdődött az esőzés később az egész országra áttért. A ma reggel 7 óráig lehullott csapadék mennyisége csak a nyugati határszélen nem érte el a 10 mm-t, a dunántul többi részén általában 10-20, keleten 15-25, sőt pátyon 27, szendrőládon pedig 34 mm-t mutattak a csapadékmérők. A szerdára virradó éjszaka ország-szerte borult volt az ég, kisebb megszakításokkal mindenütt esett az eső. A legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 4-8 fok között volt. A hajnali óráktól kezdve a dunántulon többfelé megélnékült az északnyugati, északi szél. Délelőtt folyamán helyenként felszakadt a felhőzet, és az esők nagy része megszűnt. A hőmérséklet 11 órára 6-9 fokig emelkedett. Budapesten kedden a hőmérséklet napi középértéke 7.7 fok volt, a százéves átlagnál 3.7 fokkal alacsonyabb.

Ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 7 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 759 mm, erősen emelkedik.

Várható időjárás csütörtök estig: felhőátvonulások, szórvaosan előforduló futó esővel, a magasabb hegyeken havasesővel, hózáporral. Többfelé megélnékült, helyenként megerősödő északnyugati, északi szél. A várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 0 plusz 5 fok, a legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön 6-11 fok között.

a duna vizállása budapestnél 258 cm./mti/

13.30/ny

-24-

13⁵⁰ g

vbb 38. zsvko zsvkov elutazott hazánkból

sc/gg gi -cz

1974. október 16.

A magyar-bolgár gazdasági és műszaki-tudományos együttműködési bizottság társelnökei, dr. Timár Máttyás, a minisztertanács elnökhelyettese és zsvko zsvkov a bolgár népköztársaság minisztertanácsának elnökhelyettese október 14-16-a között tárgyalásokat folytattak a két ország gazdasági együttműködésének kérdéseiről.

Zsvko zsvkovot szerdán hivatalában fogadta fock Jenő, a minisztertanács elnöke. A szívélyes légkörű baráti eszmecserén részt vett dr. Timár Máttyás és sztoio sztanoev, a bolgár népköztársaság budapesti nagykövete.

Zsvko zsvkov, szerdán elutazott hazánkból. /mti/

-.-

bb 40. vízügyi fiatalok országos parlamentje szentendrén

vid.-gö/gné gi -cz

1974. október 16.

Szentendrén, az ovh kiállítási telepén szerdán rendezték meg a vízügyi fiatalok I. országos parlamentjét, amelyen megjelent illisz László, a Kisz központi bizottságának titkára, dr. Deily István, a medosz titkára.

A vízügyi ágazat 30 ezer ifjú dolgozóját képviselő küldöttek dégen Imre államtitkár, az országos vízügyi hivatal elnöke köszöntötte, majd ismertette eddig elért eredményeket, valamint a soronlévő feladatokat. Elmondotta, hogy a vízgazdálkodással szemben új, megnövekedett követelményeket támaszt hazánk szocialista fejlődése, gazdasági gyarapodása. Azzal kell számolni, hogy a jelenlegi mintegy hatmilliárd köbmétert kitevő vízigény, 10-15 éven belül 13-14 milliárd köbméterre, az ezredforduló táján pedig már 20 milliárdra növekszik. Ez olyan hatalmas mennyiség, mint amennyi a tisztán évente átlagosan lefolyik. Az árvizektől védett népgazdasági vagyon értéke ma már eléri a 350 milliárd forintot. Ez az összeg a következő két évtizedben várhatóan megkétszereződik.

A feladatok megvalósításánál, a védekezés korszerűsítésénél számos új műszaki eljárást, technológiai módszert alkalmaztak. A vízgazdálkodás fejlesztésére a népgazdaság évente mintegy 8 milliárd forintot fordít, emellett ugyanennyi összeget használnak fel a termelő és szolgáltató műveletekre. Az eddig megvalósult létesítmények, vízilépések, új mesterséges folyók, a csaknem 300 mesterséges tó azonban a következő évtizedekben már nem képes kielégíteni az igényeket, s ezért az ezredfordulóra 5-6 milliárd köbméterrel kell gyarapítani a tárolók térfogatát.

/folyt. köv.
13,35/gi

- 25 -

14⁰⁰ g

bb 40. /vizügyi fiatalok ... 1. folyt./gi

a feladatokról szólva az államtitkár elmondotta, hogy a kormány vízgazdálkodási távlati fejlesztési tervében szerepel a csongrádi vízlépcső megépítése, amellyel a dél-alföldi térség gazdasági fejlődéséhez szükséges vízmennyiséget biztosítják. a záhony és a dunai torkolat közötti tiszta-szakasz csatornázásának megvalósítását a folyó duna-fekete-tengeri hajóforgalomba való bekapcsolása teszi időszerűvé. a gazdasági fejlődés szolgálatába állítják majd a dunát is, amely az ország vízkészletének kétharmadát szállítja. nagy feladat vár a vízügyiekre a lakosság ivóvízellátásának fejlesztése terén. jelenleg minden városban és ezer faluban működik már központi vízmű. az ágazat célkitűzése, hogy 10-15 éven belül a lakosság 85 százalékát, az ezredforduló tájára pedig a szórványtelepülések kivételével az ország valamennyi községét vezetékessel vízzel lássák el.

jelentős változás következett be az árvizek elleni védekezés módszerében is. ma már a talaj és a víz kölcsönös hatását figyelembe vevő, tudományosan megalapozott vizsgálatok eredményei alapján végzik a töltésrendszerek erősítését, s építik a védelmi műveket. a vízügyi építkezéseknél lényegében eltűnt a kubikos talicska, s a földmunkálatoknak több mint a 90 százalékát gépek végzik. rohamosan gyarapodott a vízügy valamennyi területén korszerű technológiai, műszaki eljárások, a műszerek, berendezések alkalmazása, amelyek bevezetésében, használatában tevékenyen részt vesznek a vízügyi fiatalok.

ezután vincze józsef, az ovh elnökhelyettese tartotta meg vitaindító előadását. hangsúlyozta, hogy a munkahelyi parlamentek igen sikeresek voltak, mert többek között új lehetőségeket adtak az üzemi demokrácia gyakorlati megvalósításához, elősegítették a fiatalok bevonását a vállalati vezetésbe. szólt a két évvel ezelőtt megalakult vízgazdálkodási ifjúsági bizottságról, amely eredményesen tevékenykedett az ágazatban az ifjúságpolitikai munka összehangolásáért, hatékonysága fokozásáért. hangsúlyozta, hogy a vízügyi vezetők egyik legfontosabb teendőjüknek tekintik a dolgozók, elsősorban a fiatalok oktatását, továbbképzését, s az arra rátermettek vezetővé nevelését. elismeréssel szólt a vízügyben dolgozó 3000 szocialista brigád munkájáról. kiemelte, hogy a brigádtagok számának fele fiatal, s nem kis részük van abban, hogy a kongresszusi munkaverseny során a vízgazdálkodás az év első felében 350 millió forinttal termelt többet, mint tavaly.

a tanácskozáson felszólalt fiatalok többsége elmondotta, hogy az ifjúsági törvényt követő központi és vállalati intézkedések nyomán javult az ifjúság munkások politikai és közéleti aktivitása. /mti/

--

13,40/gi

- 26 -

14⁰⁰ g

bb 41. új fényorompók komárom megye legforgalmasabb utjain

vid/ny -cz

1974 október 16

kétmillió forintos költséggel készített vasuti fényorompókat helyeztek üzembe tatabánya legújabb és legforgalmasabb ipartelepén. a több ezer munkást foglalkoztató gyárakhoz és a bányász-kertvároshoz vezető vasuti átjáróknál mostanáig korszerűtlen, kézi mozgatású sorompók működtek. emiatt hosszú ideig várakoztak a gyalogosok és a gépjárművek, gyakran keletkezett forgalmi dugó az átjárókban. a biztonságosabb és gyorsabb közlekedést szolgáló automatikus sorompók elkészítésével a tatabányaiak több éves kérését teljesítette a MÁV és a KPM.

komárom megye más forgalmas utvonalán is jelentős anyagi ráfordítással korszerűsítik, automatizálják a vasuti átjárók sorompóit. a nagyforgalmu közutakon eddig 20 új típusú fényorompót állítottak fel. az m 1-es főút komárom megyei szakaszán már végig ilyen berendezések szabályozzák a közlekedést. jelenleg a duna menti iparvidéken a 10-es számú főútvonal dorog-tokod-lábatlan, süttő és almásfüzitő vasuti kereszteződésénél helyeznek el új fényorompókat. 1975 közepéig további 10 ilyen korszerű berendezéssel javítják a közlekedést komárom megyében. /mti/

--

bb 42. tanácskozás az ofszetnyomás korszerűsítéséről

t kg/gk/ny ie -cz

1974 október 16

a papír-és nyomdaipari műszaki egyesület szervezésében szerdán kétnapos szakmai tanácskozás kezdődött, amelyen a „3m„ svájci vállalat nyomdaipari termékeiről tartanak előadásokat a szakemberek, magyar kollégáiknak. az előadások a legkorszerűbb ofszetlemezek, nyomóforma előállító rendszerek jellemzőit, műszaki adatait ismertetik, amelyek a hazai nyomdaipar rekonstrukciójánál is felhasználhatók.

a „3m„ vállalat többféle terméket is szállít hazánkba, értékük ez évben előreláthatólag eléri a két és fél-hárommillió svájci frankot. egyik legfontosabb termék az a fényvisszaverő anyag, amelyet a taurus gumiipari vállalat a kerékpárgumikra ragasztva az amerikai egyesült államokba exportál nagy mennyiségben. emellett hangszalagokat, ragasztókat és többek között mikrofilmeket szállít a svájci cég hazánkba. a jelenlegi tanácskozáson különösen az ofszetnyomás eljárásai iránt érdeklődnek a nyomdaipari szakemberek, a tervek ugyanis az ofszetnyomás korszerűsítését írják elő 1980-ig. szó van arról, hogy a modernizálást külföldi eljárások hazai alkalmazásával oldják meg. /mti/

--

13.45/ny

-27-

14⁰⁰ g

bb 43. konzervipari termékek a korszerű táplálkozásban - kiállítások, előadások, ankétok szombathelyen

vid.- gi -cz

1974. október 16.

konzervek a korszerű táplálkozásban - címmel kétnapos rendezvénysorozat kezdődött szerdán szombathelyen, a művelődési és sportházban. délelőtt hazánk konzervipari termékeiből nyílt nagyszabású kiállítás, majd tudományos előadások hangzottak el a konzervipari feladatokról, s a konzervtermékeknek a korszerű táplálkozásban betöltött szerepéről.

a kiállításon és az előadásokon részt vettek a konzervipari vállalatoknak, vas és a környező megyék párt és tanácsai szerveinek, az állami és szövetkezeti kereskedelmek, vendéglátó vállalatoknak vezetői, képviselői. az előadásokon nagy hangsúlyt kapott, hogy a fogyasztói szokások változásának korszakát éljük, s a termelők és a forgalmazók feladata, hogy alkalmazkodjanak az igényekhez.

a szervezetnek a zavartalan működéshez szüksége van zsirokon, husokon kívül főzelékekre, gyümölcsökre és egyéb állati és növényi eredetű táplálékra. ezeknek friss állapotban történő fogyasztása csak az év bizonyos szakában lehetséges. ezért olyan időszakokban, amikor friss élelmianyag nem áll rendelkezésre, ezeket konzervekkel helyettesíthetjük. a konzervek olyan technológiai eljárással készülnek, melyek nagy mértékben megőrzik a nyers termék tulajdonságait. a tartósított termék fontos kiegészítője a friss áruknak.

konzerviparunk jelenleg évente mintegy 600 ezer tonna árut állít elő, s ennek itthon az igények szerint csak mintegy negyedrésze kerül forgalomba. növényi konzervfélékből csak 15 kiló az egy főre jutó évi fogyasztás. zöldborsóból például 1,5 kiló, s befőttből sem éri el a két kilót. a környező országokban a fogyasztás ennek a háromszorosa. a cél az, hogy az ötödik ötéves terv végére a konzervfogyasztás hazánkban is legalább kétszeresére növekedjék. ennek érdekében viszont jelentős mértékben javítani kell az ezzel kapcsolatos felvilágosító munkát, s hatásosabb koncepciót kell megvalósítani a konzervipari üzemek és a kereskedelem között.

az előadások után délután kereskedelmi, vendéglátóipari ankétot tartottak, ahol a vendéglátóipar konzervtermékek iránti igényét, valamint a konzervfogyasztás vas megyei alakulását vitatták meg.

/folyt. köv./
13,55/gi

- 28 -

14¹⁰g

bb 43. /konzervipari ... 1. folyt./gi

az ankétokon kívül nagyszerű szakácsversenyt is rendeztek a savaria szálló téli kertjében, ahol konzerv-ételkülönlegességeket mutattak be és szolgáltak fel az érdeklődőknek.

csütörtökön a bébiételekről tartanak ankétot és rendeznek kiállítást az egészségügyi szakiskolában, és a diabetikus és kalóriaszegény konzervek választékáról, azok helyes fogyasztásáról hangzik el előadás. /mti/

bb 44. sorfák, disznóvénnyek szombathelyről belgiumba

vid szb -cz

1974. október 16.

az ország egyik legnagyobb diszfaiskolájával rendelkezik a szombathelyi kertészeti és parképítő vállalat. mintegy négyszázféle növény szaporításával, forgalmazásával foglalkozik. diszfák, növényeik eljutnak az ország minden területére, s a hungaroflor-on keresztül számos nyugati országba, főleg belgiumba, az nszk-ba, hollandiába, angliába, s ausztriába.

csütörtökön indították az első őszi szállítmányukat belgiumba, ahová már öt év óta rendszeresen szállítanak sorfákat, fenyőket, lomblevelű örökzöld növényeket. most folyamatosan camion-kocsikban mintegy tizenhatezer sorfát, disznóvénnyt küldenek a belga megrendelőnek. az érzékeny sorfákat földlabdával, az örökzöldet pedig cserépben szállítják. /mti/

bb 45. a borsodi kastélyok felhasználásáról tanácskoztak sárospatakon

vid szb -cz

1974. október 16.

az országos muzeumi és műemléki hónap rendezvényei során szerdán a borsod megyei muzeumi szervezet rendezésében a megye kastélyainak felhasználásáról és műemléki helyzetéről tanácskoztak sárospatakon a rákóczi vármuzeumban.

/folyt.köv./

-29-

14¹⁵g

bb 45. /a borsodi ... 1. folyt./-szb

a résztvevők előtt détsy mihály, az országos műemléki felügyelőség főmérnöke ismertette, hogy borsod megközelítőleg ötszázötven műemlékéből hatvanegykastély és a kuria. ezek nemcsak építészeti, de mint az edelényi, a monoki, a selyebi és más kastélyok freskói és stukkó díszítései révén művészeti értéket is képviselnek.

a kastélyok felhasználásáról szólva elmondotta, hogy az országos műemléki felügyelőség és a borsod megyei tanács együttműködése révén mintegy harmincegy épületet használnak művelődési célokra. ezekben iskolákat, óvodákat, diákotthonokat, művelődési házakat, sárospatakon pedig muzeumot rezezték be. tizenhét kastély szociális és egészségügyi célokat szolgál, míg öt épületben lakásokat alakítottak ki. sajnálattal állapította meg, hogy hét nagyértékű műemlék, így a golopi és a kékeddi kastély üresen áll, állaga romlik. arról is szólott, hogy a felhasználásra került kastélyok nem minden esetben felelnek meg annak a célnak, amire hasznosítják. azok, amelyek az utóbbi években kerültek helyreállításra, mint az emődi és sáti kastély történeti értékének megfelelő helyreállítás mellett is a használatnak megfelelően tudták átalakítani.

a tanácskozás résztvevői úgy foglaltak állást, hogy a megye kastély műemlékeinek a felülvizsgálata szükséges, s amelyeknek állapota olyan, azt törölni kell a műemléki jegyzékből. előtérbe kell helyezni - állapították meg - a turizmus és az idegenforgalmi hasznosítás lehetőségét. ezt erősíti, hogy ezek a kastélyok festői szépségű vidéken fekszenek. abban is állást foglaltak, hogy különösen a kisebb építmények, mint többek között az abaujkéri, tolcsvai kuriák klubkönyvtárak és a hozzátartozó klubszerű foglalkozást lehetővé tevő művelődési intézményekké viszonylag kis költséggel átalakíthatók s így megmenthetők.

örömmel állapították meg a tanácskozáson, hogy megkezdődött a nagyértékű kastélyparkok, többek között a füzérradványi, a sárospataki és a tornaszentandrás arborétum helyreállítása is.

a tanácskozást követően a résztvevők janó ákos muzeumigazgató vezetésével megtekintették a sárospataki egykori rákóczi vár helyreállítási munkáit. /mti/

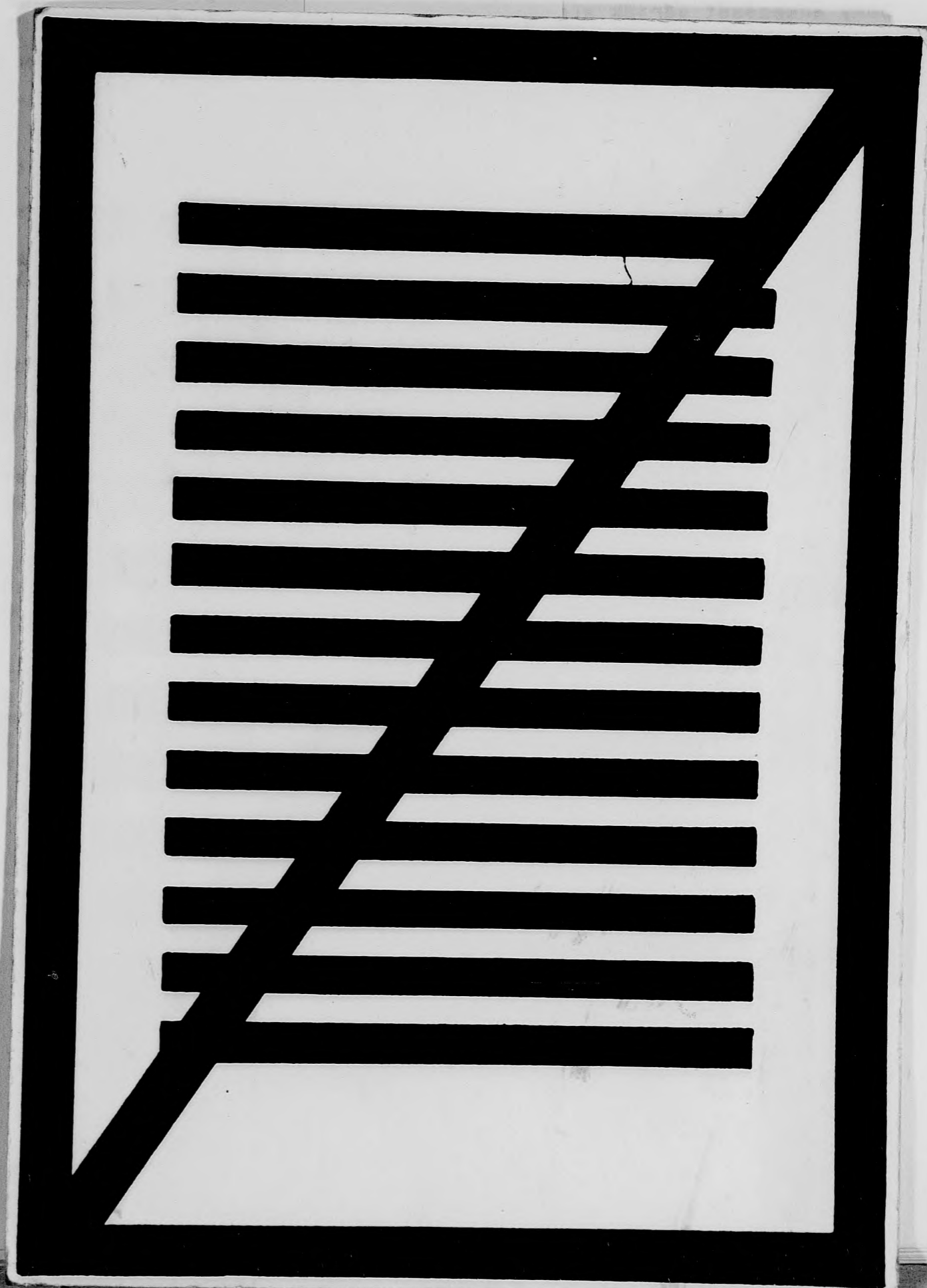
14.10/szb

14.20 g

--

-30-

F!
Hagy!
31. lap.

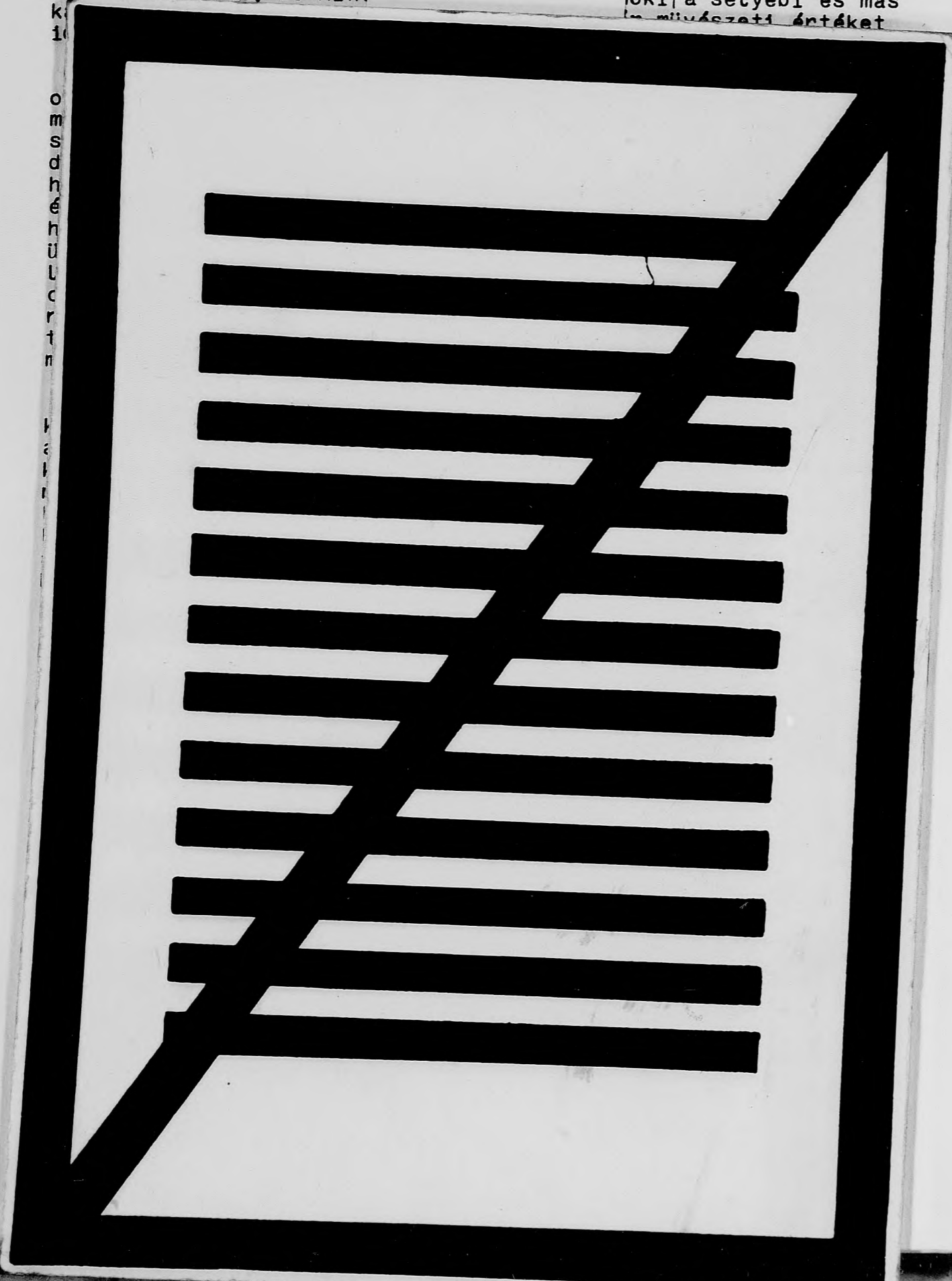
F!
Hagy!
31. lap.

bb 45. /a borsodi ... 1

a részvevők előtt
ügyelőség főmérnöke isme
százötven műemlékéből ha
csak építészeti, de mint

százas műemléki fel-
megközelítőleg öt-
a kuria. ezek nem-
ok, a selyebi és más
művészeti értéket

o
m
s
d
h
é
h
ü
l
c
r
t
n

[Faint, illegible text on the right page, possibly bleed-through from the reverse side.]

vbb 47. /acélszállítványok ... 1. folyt./gi

a berendezések acélköpenyét félkész állapotban, tekercsekben küldi a szovjet gyár. az előregyártásnak ez a módszere rendkívül előnyös, mert így negyedére csökkenthetik a tartályok helyszíni összeszerelését. összesen 2000 tonna súlyu acélköpeny érkezését várják alma-atából.

a hatalmas tartályok terjedelmére jellemző, hogy egy-egy acéltekercs hossza 12 méter, szélessége három méter, súlya pedig 55 tonna. ezekből hegesztik majd össze a 45 méter átmérőjű tartályokat. a tekercsek szétbontására, a roppant súlyok emelésére különleges darut is utnak indítottak a szovjetunióból. ennek a gépmonstrumnak a megérkezése után kezdődik a helyszíni szerelés, amely szovjet szakemberek irányításával történik majd. a komáromi kőolajipari vállalat és a dunántúli kőolajipari gépgyár szerelői már készülnek a nem-minden-napi feladatra. a szovjetunióban filmre vették az óriás tartályok összeszerelésének technológiáját, s a magyar szakemberek e film segítségével is ismerkednek az új módszerrel. /mti/

-.-

vbb 48. hazaérkezett a fao küldöttség

k jf/gk/ny ie -cz

1974 október 16

hazaérkezett lausaneból a fao európai regionális konferenciája ix. ülészakán résztvevő kazareczki kálmán mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszterhelyettes, a fao magyar nemzeti bizottságának elnöke által vezetett magyar küldöttség. az ülészakon az európai országok mezőgazdasági termelési célkitűzéseiről és a mezőgazdasági termelés fejlesztésével összefüggő intézkedésekről tanácskoztak. határoztak arról, hogy ezeket a kérdéseket az európai regionális konferencia következő ülészakán részletesen megvitatják. ajánlás született arra, hogy a következő időszakban a termelési és fogyasztási trendek megállapítására termékkonzultációkat szervezzenek. /mti/

-.-

bb 49. szovjet miniszterhelyettes látogatása

tm/ny ie -cz

1974 október 16

gór nagy sándor nehézipari államtitkár meghívására szerdán budapestre érkezett k.k. cserednyicsenko, a szovjetunió vegyipari miniszterének helyettese. a szovjet miniszterhelyettes csütörtökön megnyitja a budapesti nemzetközi vásár központban a magyar-szovjet háztartásvegyipari kiállítást. /mti/

14.23/ny

-32-

1528

bb 50. puja frigyes hazaérkezett new yorkból

tbc/gk gi hi -cz

1974. október 16.

puja frigyes külügyminiszter szerdán hazaérkezett new yorkból, ahol részt vett az ensz-közgyűlés 29. ülészakának munkájában.

fogadására a ferihegyi repülőtéren megjelent marjai józsef államtitkár és szarka károly miniszterhelyettes.

/folyt. köv./

bb 51. az interparlamentáris unió

mm/ny hi -cz

1974 október 16

magyar csoportjának delegációja, mely nagy miklós vezetésével részt vett az unió tokiói 61. konferenciáján, visszaérkezett budapestre. /mti/

-.-

bb 52. hidrológiai ankét keszthelyen

vid.-fm gi -cz

1974. október 16.

a magyar hidrológiai társaság nyugatdunántúli szervezete rendezésében szerdán háromnapos ankét kezdődött a keszthelyi agrártudományi egyetemen.

a társaság az mszmp tudománypolitikai irányelveinek alapján - miszerint ki kell fejleszteni a területi, üzemi kutatóbázisokat - korábban tanulmány pályázatot hirdetett, s a keszthelyi ankéton tíz ilyen tanulmány ismertetésére kerül sor.

az ankéton - amelyen 200 hidrológus vett részt - kifejtették, hogy a párthatározat ösztönzésére, az országos vízügyi hivatal anyagi támogatásával megkezdték a vízügyi kutatómunka decentralizálását. az élet, a gyakorlat kínálta számos téma megoldásra készítette a kutatókat, szakembereket és így vált lehetővé számos régi probléma gyors megoldása.

/folyt. köv./
15,00/gi

- 33 -

1528

bb 52. /hidrológiai ... 1. folyt./g1

a kutatók tanulmányaikban számba vették a számítógépes rendszerek alkalmazását a hidrológiai adatgyűjtésben. a jelenségek közös nevezőre hozásában - ezt kívánja a korszerű elemző munka is.

szóba került az anketon a hidrológiai előrejelző hálózat kiépítésének szükségessége, szerepének meghatározása. egyik tanulmány a belvizrendezés teendőivel foglalkozott, hangoztatva az iparszerű mezőgazdasági termelés megváltozott viszonyait. a hidrológusok figyelembe vették a tényezőt, hogy a géplán-cok alkalmazásánál előtérbe kerülnek a nagy és jól előkészített területek, s hogy megbízható mérnöki munkára van szükség a belvizek gyors elvezetéséhez, és a talajnedvesség nagy területen való azonos elosztásához. /mti/

--

bb 50./puja frigyas hazaérkezett1.folyt./um

puja frigyas megérkezése után nyilatkozatot adott a magyar távirati iroda és a magyar televízió munkatársának.

- az ensz közgyűlés általános politikai vitája - ahogy minden évben történni szokott - többé-kevésbé megbízhatóan tükrözi, hogy a különböző államok, államcsoportok hogyan vélekednek a nemzetközi helyzet fejlődéséről, a különböző problémákról, a megoldások lehetőségeiről, módoszatairól. az ensz mostani közgyűlésének napirendjén 110 kérdés szerepel. közöttük vannak régóta huzódó, s vannak új kérdések is.

- az általános vita egyik jellemzője az volt, hogy kína és albánia kivételével szinte minden delegátus méltatta az enyhülés nagy jelentőségét; megnyugvással vették tudomásul, hogy a két világhatalom, a szovjetunió és az egyesült államok képviselője egyaránt arról beszélt, folytatni kívánják az együttműködést. /folyt.köv./

16.00/um

- 34 -

16⁵⁰

tit

bb 50./puja frigyas hazaérkezett ...2.folyt./um

- új jellemző vonás az volt, hogy sok fejlődő ország, különösen az el nem kötelezett haladó országok az enyhülés mellett szóltak, s úgy jellemezték azt, mint a nemzetközi fejlődés fő irányzatát. ezzel kapcsolatban sokan utaltak az európai biztonsági értekezletre, annak második szakaszára, kifejezték kívánságukat, hogy az mielőbb fejeződjék be, és kerüljön sor a harmadik szakaszra.

- természetesen a képviselők legnagyobb része érintette a különböző nemzetközi konfliktusok problémáját is: szóltak ciprusról, a közel-keleti helyzetről, indokináról. ciprus kérdésében sokan kifejtették azt a véleményt, hogy a ciprusi köztársaság függetlenségét helyre kell állítani és garantálni kell el nem kötelezett státusát és területi épségét. a közel-kelet kérdésében aggodalommal szóltak arról, hogy a rendezés elhúzódása, a rendezés befagyasztására irányuló törekvések esetleg újból kiélezhetik a helyzetet. itt új elemként jelentkezik a palesztin kérdésnek önálló politikai kérdésként való megvitatása. mint a sajtó hírül adta a szavazás eredményét, az ensz közgyűlés vitájára meghívják a palesztinai felszabadítási szervezet képviselőjét. reméljük, hogy ez elősegíti majd a megoldást. vietnam kérdésében általában azt hangsúlyozták, hogy teljesítsék maradéktalanul a párizsi szerződést.

- az általános vitában igen nagy súllyal szerepelt a nemzetközi gazdasági kapcsolatok kérdése. most olyan oldaláról is, hogy néhány fejlett tőkés ország a fejlődő - nevezetesen az olajtermelő - országokat próbálta felelőssé tenni a gazdasági tekintetben kialakult nehéz helyzetért. ezt a próbálkozást a közgyűlésen visszautasították.

- talán nem érdektelen, ha megemlítem: a gazdasági kapcsolatok fontosságát tükrözi, hogy a kgst megfigyelői státust kapott - minden ellenvetés nélkül - az ensz mellett. figyelmet érdemel továbbá, hogy az ensz tagállamainak a köre bővült. ez azt mutatja, hogy újabb országok válnak ki a gyarmati sorból, nyerik el függetlenségüket. remélem, hogy jövőre közülük újabb országokat üdvözölhetünk az ensz-ben.

/folyt.köv./

- 35 -

16.05/um

17⁰⁰

bb 50./puja frigyos hazaérkezett ...3.folyt./um

- összefoglalásul elmondhatom: az ensz általános vitája tárgyszerűséget és optimizmust tükrözött. most természetesen nagyon sok függ attól, hogy az egyes konkrét problémákkal kapcsolatos vitában milyen határozatok születnek majd. remélem, hogy ezek általában előreviszik az enyhülést és az egyes problémák megoldását - fejezte be nyilatkozatát puja frigyos. /mti/

--

bb 53. ujszerű kezdeményezés a fővárosi művelődési házban

um hi cz

1974. október 16.

a műszaki könyvkiadó, az állami könyvterjesztő vállalat és a fővárosi művelődési ház szocialista brigád-klubja szocialista szerződést kötött a műszaki könyvnapok alkalmából. a szerződésben vállalják, hogy a könyvnapok után is foglalkoznak a műszaki kiadványokkal. technikai ismeretterjesztő előadások, író-olvasó találkozókat rendezése, a klubkönyvtár fejlesztése is szerepel a két évre szóló szerződésben. /mti/

--

bb 54. súlyos közlekedési balesetek

um j hi la

1974. október 16.

sajópálfala határában kiss miklós 36 éves vontatóvezető, arnóti lakos figyelmetlenül, nem az utviszonyoknak megfelelően vezette a vontatót, a sáros földuton megcsuszott és a kis boldva patakba borult. a baleset következtében kiss és a vontatón tartózkodó barcsák imre 73 éves nyugdíjas, arnóti lakos a helyszínen meghalt.

borsod megyében sajobábony határában egy személygépkocsi féktávolságon belül egy szabályosan közlekedő autóbusz elé kanyarodott, s összeütközött vele. a baleset következtében a személygépkocsiban tartózkodók közül szabó levante 31 éves gépészmérnök, miskolci lakos és 4 éves kislánya, zita a helyszínen meghalt. szabó levanténé 28 éves előadó, miskolci lakost életveszélyes, az autóbusz három utasát könnyű sérüléssel szállították kórházba. a baleset körülményeinek tisztázására vizsgálat indult.

/folyt.köv./

4 36 -

16.15/um

1705

bb 54./ súlyos közlekedési ...folyt./um

miskolcon dr. répási olivér 33 éves ügyvéd, helyi lakos személygépkocsijával áttért az uttest menetirány szerinti bal oldalára és összeütközött a vele szemben szabályosan közlekedő tehergépkocsival. a baleset következtében a személygépkocsi vezetője és utasa, koródi andrás 36 éves gépkocsivezető, miskolci lakos a helyszínen meghalt. /mti/

--

bb 55. mirelite ételkóstoló a gellért szállóban

gy/gk um hi la

1974. október 16.

a szocialista országok budapesti tanácskozó nőmozgalmi vezetői szerda délben munkaabéden vettek részt a gellért szálló gobelin-teremben, ahol a küldöttek mirelite ételkóstolón vettek részt. a vendégeket dr. gulyás béla, a magyar hűtőipari vállalat vezérigazgatója üdvözölte, ismertette a dolgozó asszonyok otthoni munkáját megkönnyítő intézkedéseket, az iparág eredményeit, fejlesztésének tervét. a meghívottak nevében valentyina nyikolajeva tyereskova, a szovjet nőbizottság elnöke köszönte meg a vendéglátást. /mti/

--

bb 56. svájci kamaraegyüttes vendégszereplése komárom megyében

vid/um fm la

1974. október 16.

svájci kamaraegyüttes mutatkozott be szerdán dorogon, a józsef attila művelődési házban. a nagyszerű koncert után rövidesen tatán, a komárom megyei művelődési központban is rendeznek hangversenyt a zürichi művészek. /mti/

--

bb 57. ,,a nagykunsági népi építészet,,

vid/fm/gné um fm la

1974. október 16.

cimmel szerdán kiállítás nyílt tiszafüreden. a tárlat anyagát a karcagi győrffy istván muzeum munkatársai és a budapesti ybl miklós építőipari műszaki főiskola tanárai és hallgatói állították össze. /mti/

--

- 37 -

16.23/um

1710

felhasználható 18 órákor!!

bb 58. népi zenekarok találkozója sárisápon

vid/um fm la

1974. október 16.

pákozdi Antal, a szakszervezetek komárom megyei tanácsának titkára nyitotta meg szerdán sárisápon a komárom megyei népi zenekarok találkozóját. az szmt hagyományteremtő szándékkal évenként megrendezi e zenekarok fesztiválját. sárisápon most a tizenegyedik alkalommal találkoztak a legjobb népi zenekarok. a szakszervezetek megyei tanácsa elismerő oklevéllel tüntette ki a zenekarokat./mti/

-. -

bb 59. ovh-jelentés

um la

1974. október 16.

az elmúlt napokban hullott csapadék hatására a bodrog, a sajó, a fekete-kőrös, valamint a tarna vízszintje megemelkedett. az érintett folyószakaszokon az illetékes vízügyi szervezetek elrendelték a megfelelő árvízvédelmi készültséget, és megtették a szükséges intézkedéseket. a bodrogon harmadfoku, a sajón, a tarnán és a fekete-kőrösön elsőfoku készültséget tartanak./mti/

-. -

bb 60. tanácskozás a szövetkezeti ellenőrzésről

k ol/sza um ie la

1974. október 16.

a mezőgazdasági, a fogyasztási és az ipari szövetkezetek országos tanácsainak felügyelő és ellenőrző bizottságai szerdán az okisz szabadsághegyi üdülőjében együttes ülést tartottak. megvitatták a szövetkezeteken belüli ellenőrzés helyzetét, az ellenőrző munka hatékonyságának növelésére, valamint a helyes vizsgálati módszerek továbbfejlesztésére és elterjesztésére kínálgató lehetőségeket; megtárgyalták az országos tanácsok és választott szerveik kapcsolódó feladatait. az együttes ülésen részt vett és a vitában felszólalt dr. Molnár Frigyes, az országos szövetkezeti tanács soros elnöke, /a szövetség elnöke/, és Rév Lajos, az okisz elnöke is./mti/

- 38 -

17.15/um

1800

bb 61. beszámoló a téli ellátásról - a népesedéspolitikai határozatok végrehajtása budapesten - ülést tartott a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága

t pr/gg um hi la

1974. október 16.

szerdán ülést tartott a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága, s - egy sor más téma mellett - megvitatta a kereskedelmi, a közlekedési és a kommunális vállalatok téli felkészülését. a kereskedelmi főosztály vezetői egyebek között arról adtak számot, hogy nem okoz különösebb gondot a főváros lakosságának várható téli ellátása, hiszen például a huszprogram kedvező alakulása nyomán mind sertés-, mind marhahusból fokozódik a kínálat, s a husipar változatlanul kielégíti az olcsóbb készítmények iránti igényeket. kiegyensúlyozott lesz a baromfiellátás, a tógazdaságok készletei bőségesen fedezik majd a halkedvelők igényeit, s bár kenyérből és péktermékből mennyiségi problémák nem lesznek, a választék - például péksüteményből - továbbra sem bővül a kívánt ütemben.

zavartalan lesz a téli ellátás egyéb élelmiszerekből - liszt, cukor, zsír, száraztészta, tej, tejtermék, stb. -, kisebb hiánnyal kell viszont számolni napraforgó étolajból. az esetleges téli szállítási akadályok megelőzésére a kereskedelmi főosztály a legfontosabb tömegárukból háromheti készlettartásra kötelezte vállalatait. bizonyos már, hogy burgonyából is lesz elegendő, az igényeket nemcsak a hazai termés, hanem 1500 vagon import is fedezi. megfelelő termés várható vöröshagymából és fokhagymából, s ez mondható el a zöldségfélékre is - fejeskáposztából és sárgarépből például nemcsak elegendő, bőséges is lesz a kínálat. a tárolt gyümölcs mennyiségét bolgár, albán és jugoszláv importtal egészítik ki, körtéből viszonylag kevesebb, almából több lesz. a főváros „éléskamrájában”, a téli, koratavaszi ellátás biztosítására 4010 vagon burgonyát, 465 vagon hagymát, 1500 vagon zöldséget és 1660 vagon almát tárolnak.

szilárd tüzelőanyagokból is kielégítik a keresletet, némi zökkenőt okozhat azonban a kevés szállítóeszköz. gáz-kályhákból és -készülékekből nem várható az üzletek folyamatos ellátása, s a csökkenő kereslet ellenére sem lesz elegendő zománcozott asztalitűzhely és teatűzhely.

/folyt.köv./

- 39 -

17.40/um

1800

bb 61./ beszámoló ...1.folyt./um

a végrehajtó bizottság megfelelőnek találta a fővárosi ruházati kis- és nagykereskedelmi vállalatok őszi-téli felkészülését is. hasonló állásfoglalás született a közlekedés terveivel kapcsolatban: a budapesti közlekedési vállalat a téli hónapokban állandó hőügyeleti szolgálatot állít fel, felülvizsgálják a járművek fűtőberendezéseit, s a forgalom zökkenőmentessé tételére szerződést kötöttek a köztisztasági hivattal. a téli hónapokban számos új autóbusszal gyarapodik a bkv járműparkja - ez is hozzájárul az utazás gyorsításához.

a fővárosi gázművek földgázból óránként 260.000 köbméteres csucsfogyasztással számol, ez a mennyiség szinte bizonyosan meglesz. a városi gáz számított csucsigénye: óránként 242.000 köbméter. ennek teljesítését gátolhatja, ha az előregedett gázgyárak berendezései a gondos és fokozott karbantartás ellenére is felmondják a szolgálatot. a gázszolgáltatás minőségét nagy mértékben javítja a földgázra való áttérés. a fővárosi távfűtő művek már megkezdte a lakások fűtését, a még hátralévő karbantartási munkáik a szolgáltatást már nem zavarják. az idei fűtési idényben számos új fogyasztót kapcsolnak be a hálózatba angyalföldön, óbudán, zuglóban, ujjpáton, kelenföldön, csepelen, pesterzsébeten és kőbánya-újhegyen. a fővárosi vízművek napi 800.000 köbméter viz fogyasztókhoz való eljuttatására készült fel, ezzel a mennyiséggel már kedvezőbbé tehetik az eddig viszonylag „mostoha”, x., xvi., xvii. és xviii. kerületek ellátását. még a tél beállta előtt a hálózatra kapcsolják a tótfalu víztermelő telepet, ez egymaga napi 40.000 köbmétert ad. az elmúlt évek gyakorlatának megfelelően az idén is szerződést kötöttek a fürdő-igazgatósággal: ha az ellátásban mégis zökkenő lenne, a gyógyfürdők felesleges vizét a nyomóhálózatba vezetik. a fővárosi köztisztasági hivatal az elmúlt esztendő kedvezőtlen tapasztalatai miatt úgy döntött, hogy csucsforgalmi időben - délután 4 és este 8 óra között - nem küldik ki gépeiket a főútvonalakra, mert csak tovább nehezítenék a járművek közlekedését. téli munkarendjüket novemberben léptetik életbe, s úgy tervezik, hogy a sikos utakat magnéziumklorid oldattal „csuszásmentesítik”,.

/folyt.köv./

17.45/um

1810

- 40 -

bb 61./ beszámoló2.folyt./7.

a végrehajtó bizottság tudomásul vette azt a beszámolót is, amely a népesedéspolitikai határozatok végrehajtásával kapcsolatos fővárosi intézkedéseket summázta. egyebek között megállapították, hogy budapesten 1972 július elsejével csaknem 3000, három vagy többgyermekes lakásigénylőt tartottak számon, s további gyarapodás várható. a fővárosi tanács korábban már úgy döntött, hogy azok a három- és többgyermekes családok, amelyek 1973 december 31-ig benyújtották lakáskérelmüket, soronkívül 1975 végéig otthonhoz jutnak. a lakásügyi főosztály most további javaslatokon dolgozik a többgyermekesek lakásgondjainak enyhítésére. a kisgyermekes családok gondjait enyhítendő, a fővárosban már eddig is számos intézkedés született. budapesten például 29 helyen árusítanak rögzített áru gyermekruházati cikkeket, gondoskodnak a terhes anyák különleges öltözködési problémáinak megoldásáról, s kedvezményes csereakciókkal, bébiétel importtal is segítik a kisgyermekes anyákat. sajnos, ennek ellenére a gyermekruházati ellátásban időnként zökkenők vannak, s jóllehet gyermekbutorból is több kerül forgalomba, még korántsem lehet piaci egyensúlyról beszélni. még mindig magas a helyhiány miatt elutasított gyermekek száma az óvodákban: a hálózatot olyan mértékben lenne célszerű fejleszteni, hogy - a mostaninál jobb feltételek között - 1980-ig az óvodáskorú apróságok valamennyien intézményi nevelésben részesülhessenek. a végrehajtó bizottság a témával kapcsolatban számos határozatot fogadott el. így például utasította az illetékeseket: vizsgálják meg, miként lehetne csökkenteni az egyszobás, illetve garzonlakások arányát, s több kétszobás, illetve több lakóhelyiséges otthont építeni. utasították a kereskedelmi főosztály vezetőjét, hogy folyamatosan kísérje figyelemmel a népesedéspolitikai határozatokból adódó kereskedelmi feladatok végrehajtását. tervet készítenek az óvodák és bölcsődék kellő ütemű fejlesztésére, zavartalan működésük személyi és tárgyi feltételeinek biztosítására. kiemelt feladatnak jelelték meg a szülészeti és nőgyógyászati ágyak számának szaporítását. utasították az illetékeseket, hogy az esztendő végéig soronkívül biztosítsanak lakást azoknak, akik ma még kórházak területén laknak, s az így felszabadult helyiségekkel is bővítsék az egészségügyi intézményeket.

/folyt.köv./

17.50/um

1815

- 41 -

bb 61./ beszámoló3.folyt./um

a végrehajtó bizottság jelentést fogadott el a szakigazgatási szervek és a tanácsi vállalatok első félévi gazdálkodásáról, az ond vezér uti lakótelep építéséről, s jóváhagyta a kiemelt területek beépítésének beruházási programját./mti/

--

bb 62. levél a fiatalokhoz: segítsék az őszi betakarítási munkákat

i pv/pá-ju hi la

1974. október 16.

a kisz központi bizottsága és a magyar uttorok szövetségének országos elnöksége levélben fordult a kisz-tagokhoz és az uttorokhoz: segítsék az őszi betakarítási munkákat.

kéréssel fordulunk hozzátok, - hangzik a levél - akik már eddig is sokszor bizonyították, hogy felnőtt fejjel és politikai érettséggel tudjátok átérezni társadalmi gondjainkat, az első hívó szóra hajlandók vagytok tenni, cselekedni, dolgozni, ha kell, áldozatot is vállalni: a kis és a nagy közösségért egyaránt. most a nagy közösség - társadalmunk - nevében szólunk hozzátok. gyors szükség van erős kezetekre! valamennyien tudjátok, látjátok, hogy az elmúlt hetekben eső áztatta földjeinket, a rossz időjárás megtorpantotta a gazdagnak ígérkező termés betakarítását. a sár fogva tartja a legmodernebb gépeket is, a szőlőszemek lehullanak, a zöldség és a cukorrépa a földben, a kukorica a száron marad, pusztul a gyümölcs... csak egyetlen ténnyel próbáljuk érzékelteitni, milyen értékek mehetnek veszendőbe, ha nem veszitek ti is komolyan a kérő-hívó szót: még 20 ezer vagon alma vár leszedésre.

most mi, magyar fiatalok, ifjukommunisták és uttorok, ismét bizonyíthatjuk tetterekészségünket! megmutathajtjuk, mire vagyunk képesek, ha a körülmények úgy kívánják! most rajtunk is mulik, mi kerül jövőre az ország asztalára!

/ folyt. köv./

17.45/ju

- 42 -

1820

g

bb 62. / levél a ... 1. folyt./-ju

induljatok minél többen a földekre, vigyétek magatokkal osztálytársaitokat, brigádokat, katonatársaitokat, barátaitokat. értessétek meg a kényelmüket féltőkkel is, hogy a társadalmi összefogás - közvetlenül és közvetve - valamennyiünk hasznát, tehát az ő érdeküket is szolgálja. Legyetek kezdeményezők, nyitott szemmel járva vegyétek észre: hol van szükség a leggyorsabb cselekvésre, hívás nélkül ti magatok ajánljátok fel segítségeteket. csatlakozzatok azokhoz a mezőgazdaságban dolgozó fiatalokhoz, akik az őszi betakarítás idején máskor is megfeszített erővel dolgoznak, akiktől most azt várja az ország, hogy még nagyobb helytállásról tegyenek tanubizonyságot. az uttorok szervezetek és a kisz szervezetek most olyan motorokká válhatnak, amelyek az ifjúság lendületével és energiájával segíthetik a mezőgazdaságot, hogy az felülkerekedhessen az időjárás okozta nehézségeken.

bizunk abban, hogy levelünk valamennyi magyar ifjukommunista és uttor tetteiben válaszra talál. /mti/

--

bb 63. az országgyűlés szociális és egészségügyi bizottságának ülése bükön

vid/fm-ju la

1974. október 16.

az országgyűlés szociális és egészségügyi bizottsága dr. pesta lászló elnökletével szerdán a gyógyfürdőjáról ismert vas megyei bük községben ülésezett. megjelent az ülésen dr. schultheisz emil egészségügyi miniszter, kovács antal, az mszmp vas megyei bizottságának első titkára, dr. gonda györgy, a megyei tanács elnöke és dr. illés györgy, az országos vízügyi hivatal elnökhelyettese.

a bizottság - pest, fejér, komárom és békés megye, valamint a főváros után - az egészségügyi törvény végrehajtásának vas megyei tapasztalatairól tájékozódott. kovács antal üdvözlő szavai és a megyéről adott rövid ismertetője után dr. molnár lászló, vas megye főorvosa tartott beszámolót.

/ folyt. köv./

17.55/ju

- 43 -

1820

bb 63. / az országgyűlés ... 1. folyt./-ju

mint mondotta, a törvény eredményes végrehajtása a megye lakosságának javuló egészségügyi ellátásban mutatkozik meg. mindenekelőtt az alepellátásra fordítanak gondot. az 1970. évi 206 millióval szemben az idén 290 millió forint jut az ágazatra. a körzeti egészségügyi szolgálat fejlesztésénél elsősorban a kiemelt településeket vették figyelembe. a megye sajátos fekvéséből, aprófalvas településszerkezetéből és a nemzetiségi lakosság ellátásának megjavítására irányuló törekvésekből fakadóan azonban egyes határmenti és nemzetiségi területeken kivételt tettek. megkezdődött az egy településen belüli szétszórott egészségügyi létesítmények összevonása. jó ütemben folyik a körzeti gyermekorvosi hálózat kiépítése. jelenleg tizenhat működik és a 0-14 éves gyermeklakosság 44 százaléka már ilyen ellátásban részesül.

a megye iparosítása magával hozta az üzemi orvosi ellátás fokozásának igényét. jelenleg napi 95 orvosi rendelési óra áll a munkások rendelkezésére. az egészségpolitikai célkitűzéseknek megfelelően javult a lakosság, különösen a falusiak fogászati ellátása.

az ülésen megállapították, hogy a megye szakorvosi ellátása jó. a szűrővizsgálatokat, a gyógyító-megelőző tevékenységet a lakosság mind nagyobb csoportjaira terjesztik ki. a légúti megbetegedések számára öröndetes csökkenése folytán a gondozók szerepét vállalnak a nem specifikus légzőszervi betek ellátásában, valamint a szűrővizsgálatok más betegségekre való kiterjesztésében. a szombathelyi városi tüdőszűrő állomás például 1975-től megkezdi a lakosság rendszeres diabetes-szűrését.

a kórházi ellátásban kiemelkedő a több mint 1600 ágyas megyei markusovszky-kórház szerepe, amely az orvosképzésben, továbbképzésben és a tudományos munkában is jelentős feladatokat lát el. a területi jellegű intézmény rekonstrukciója több éve folyik és szükséges lenne ennek meggyorsítása. több járási kórház felújítása is időszerűvé vált.

/ folyt. köv./

18.00/ju

- 44 -

1825

bb 63. / az országgyűlés ... 2. folyt./-ju

a beszámolót követő vitában felszólalt dr. noszkay aurél, dr. bene zoltán, dr. radnai éva, dr. vámosi erzsébet, dr. lakatos péter józsef, dr. kaposvári julia, dr. istván lajos és nics jános.

a bizottság - szintén dr. molnár lászló megyei főorvos előterjesztése alapján - megtárgyalta a vas megyei termálvizek egészségügyi hasznosításának helyzetét. a megye termálvizei vegyi összetétel szempontjából különösen értékesek. az elmúlt husz év alatt 18 hévízkutat nyitottak, fellelődött a termálturizmus, és a gyógyidegenforgalom. a fürdők közül a 15 éves büki gyógyfürdő a regionális fürdők kategóriájába tartozik. a legnagyobb fejlesztésre itt került sor. évente 60 ezer beutaltat és csaknem 400 ezer fürdővendéget fogadnak.

a sárvár-rábasömjéni víz literenkénti ásványi só-tartalma meghaladja a 44.700 miligrammot és páratlan hazánkban. az ország jódos-brómos vizei között is ,, vezet,, és alkalmas országos jelentőségű fürdő létrehozására. a sárvári kórházban nőgyógyászati és légúti betegségek gyógyítására sikeres kísérleteket végeznek vele. hasznosításának kiszélesítéséhez azonban nem elegendők a megye anyagi lehetőségei.

károlyi istván, a lakóterv tervező mérnöke a büki fürdő fejlesztéséről, dr. szakál károly reumatológus főorvos annak gyógyászati jelentőségéről tájékoztatta a bizottságot.

dr. schultheisz emil egészségügyi miniszter felszólalásában hangoztatta: a megye vezetői és egészségügyi szolgálata hozzáértésének és jó munkájának tulajdonítható a vasi egészségügyi ellátás hosszú idő óta elért magas színvonala. helyeselte a kórházak fejlesztésének tervezett módszerét és kiemelte, hogy a gyógyítás mellett milyen nagy gondot fordítanak a medikusok oktatására.

a második napirendi pont vitájában dr. bodován jános, dr. hargitai katalin, dr. kaposvári julia, dr. illés györgy és dr. gonda györgy fejtette ki véleményét.

a bizottság tagjai végül megtekintették a büki gyógyfürdőt. /mti/

--

18.10/ju g

- 45 -

1820

bb 64. aláírták a magyar-japán kamarai munkatervet

sl/tr-ju la

1974. október 16.

a tokiói japán-magyar gazdasági klub és partnerszervezete, a magyar kereskedelmi kamara japán tagozata hétfőn és kedden közös plenáris ülést tartott budapesten. szerdán a kamara székében dienes béla, az egyesült izzó vezérigazgatója és shinzo ohya, a teijin textilfeldolgozó vállalat tulajdonosa, a két partnerszervezet elnöke - aláírta az 1975. évre szóló közös munkatervet.

a munkaterv végrehajtásával elősegítik a folyamatos információcserét, az export-import és a kooperációk bővítését, az együttműködést a harmadik piacon, a magyar védjegyek és márkák bevezetését és elterjesztését a japán piacon.

a közös munkaterv aláírása után a felek válaszoltak újságírók kérdéseire. elmondták, hogy a magyar kereskedelmi kamara japán tagozata és partnerszervezete, a tokiói japán-magyar gazdasági klub 1972-ben alakult és azóta számos eredmény jelzi munkásságukat. ez év tavaszán a magyar kereskedelmi kamara japánban magyar gazdasági napokat rendezett.

jól működő kötszövőipari együttműködés alakult ki, hazánkban japán gépeken és alapanyagból készítenek olyan kötött-
arut, amelynek egy részét a japán fél visszavásárolja. a mostani ülésen 67 pontos kooperációs lista témáit tárgyalták meg.

a két ország közötti kereskedelmi forgalom dinamikusan emelkedik: 1974 első felében csaknem háromszor a + értékben exportáltunk japánba, mint egy évvel korábban. japán elsősorban gyógyszereket - köztük gyógyszerlicencet is-, textiliákat, közszükségleti cikkeket, valamint élelmiszert, főleg baromfit vásárol, főként gépeket, petrokémiai termékeket, vegyipari anyagokat, és műszálat szállít magyarországra.

a két társszervezet legközelebbi együttes ülését 1975 szeptemberében tokióban tartják. /mti/

+ akkora

18.25/ju

- 46 -

bb 65. kapuzárás a budatranspack és a limexpo kiállításon -
mintegy százhuszezer látogató

t sb/pá-ju la

1974. október 16,

a budapesti nemzetközi vásárközpontban szerda este zárta kapuit két nemzetközi szakkiállítás, a könnyűipari gépek kínálatát felvonultató limexpo,74 és az anyagmozgatási, csomagolástechnikai seregszemle, a budatranspack,74. a két bemutatót mintegy 120 ezer hazai és külföldi látogató te-
kintette meg, zömében szakmabeli érdeklődő. a könnyűipari gépeket tanulmányozó csaknem 45 ezer szakember főként azokat a külföldi termékeket kereste, amelyek beszerzésével az ágazat hazai rekonstrukciójának meggyorsításához, e fejlesztés hatékonyságához járulhat hozzá. a budatranspack bemutatóján a komplex gépesítés eszközei keltették fel a vásárlók érdeklődését. a nyolc napig nyitvatartó két nemzetközi bemutató is jó alkalmat nyújtott a hazai és a külföldi partnerek üzletkötéseinek és újabb kooperációinak előkészítésére. /mti/

bb 66. élenjáró katonák értekezlete

i pr/gk-ju hi la

1974. október 16.

szerdán az egyik dunántúli helyőrségben kétnapos tanácskozás kezdődött parancsnokok, pártpolitikai munkások és katonafiatalok részvételével: megvitatják a katonai nevelés és kiképzés hatékonyságának növelésében, a fegyelem megszilárdításában és a szocialista versenymozgalomban szerzett tapasztalatokat. az mszmp xi. kongresszusára és hazánk felszabadulásának 30. évfordulójára való felkészülés jegyében összehívott értekezlet munkájában részt vesz pacsek józsef vezérőrnagy, honvédelmi miniszterhelyettes is. /mti/

18.30/ju

- 47 -

bb 67. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke 13.00 órától
18.00 óráig

-ju la

1974. október 16.

37. összefogás az őszi betakarításért
 38. zsvko zsvkov elutazott magyarországról
 39. dr. heiczmann jános burgaszba utazott
 40. vizügyi fiatalok országos parlamentje
 41. új fényorompók
 42. ofszetnyomás
 43. konzervipari termékek
 44. dísznövények belgiumba
 45. borsodi kastélyok felhasználása
 46. ciklámen expressz
 47. acélszállítványok alma-atából
 48. hazaérkezett a fao küldöttsége
 49. szovjet miniszterhelyettes látogatása
 50. hazaérkezett puja frigyos
 51. ipu
 52. hidrológiai ankét
 53. újszerű kezdeményezés
 54. súlyos közlekedési balesetek
 55. mirelite ételkostoló
 56. svájci kamaraegyüttes
 57. nagykunsági népi építészet
 58. népi zenekarok találkozója
 59. ovh-jelentés
 60. szövetkezeti ellenőrzés
 61. a fővárosi tanács vb-ülése
 62. kisz-levél a fiatalokhoz
 63. az országgyűlés szociális bizottságának ülése
 64. magyar-japán kamarai munkaterv
 65. budatranspack
 66. élenjáró katonák értekezlete
 67. hirjegyzék
- /mti/

--

18.35/ju

- 48 -

o

bb 68. időjárásjelentés

um la

1974. október 16.

a meteorológiai intézet jelenti 1974. október 16-án,
szerdán este:

hűvös, szeles idő

várható időjárás csütörtök estig: tulnyomóan, erősen
felhős idő, többfelé újabb esővel. mérsékelt, a nappali órák-
ban ismét megélénkülő nyugati, északnyugati szél. szokatlanul
hűvös idő. várható legmagasabb nappali hőmérséklet csütör-
tökön 6-11 fok között./mti/

--

bb 69. bemutatkozott budapestén a kubai nemzeti zenés színház

t nn/mm um hi la

1974. október 16.

cecilia valdes című előadásával szerdán a fővárosi
operettszínházban bemutatkozott a magyar közönségnek a gonzalo
roig kubai nemzeti zenés színház. a sajátosan spanyol jellegű
zenés játék a múlt század eseményei közé kalauzolja a nézőt,
romantikus szerelmű történet keretében.

a kubai művészek premierjén jelen volt garamvölgyi jó-
zsef kulturális miniszterhelyettes, rácz páál külügyminiszter-
helyettes, demeter sándor, a kulturális kapcsolatok intéze-
tének elnökhelyettese, politikai, társadalmi és művészeti éle-
tünk számos kiválósága. ott volt floreal chomon, a kubai köz-
társaság budapesti nagykövete is.

a kubai művészek műsorukat csütörtökön és pénteken meg-
ismétlik a fővárosi operettszínházban a budapesti művészeti
hetek rendezvénysorozata jegyében./mti/

--

- 49 -

19.25/um

o

bb 70. focok jeno látogatása a nim-ben

um la

1974. október 16.

focok jeno, a minisztertanács elnöke szerdán látogatást tett a nehézipari minisztériumban. a kormány elnökét dr. szekér gyula nehézipari miniszter és kovács sándor, a minisztérium pártbizottságának titkára fogadta. a nehézipari miniszter tájékoztatást adott a tárca helyzetéről, időszerű gazdaságpolitikai feladatairól. a kormány elnöke megbeszélést folytatott egyebek között az energiaellátási, energia-takarékossági és az ezzel összefüggő távlati fejlesztési, valamint a beruházási munka színvonalának javításával kapcsolatos kérdésekről./mti/

-. -

bb 71. szerdán hazaérkezett

um hi la

1974. október 16.

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának párt-munkásküldöttsége, amely a jugoszláv kommunisták szövetsége központi bizottságának meghívására dr. csendes lajosnak, a kb osztályvezető-helyettesének vezetésével október 10-16. között látogatást tett jugoszláviában. a küldöttséget a keleti pályaudvaron dr. ritter tiber, a kb alosztályvezetője fogadta. /mti/

-. -

bb 72. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke zárásig

um la

1974. október 16.

- 68. időjárásjelentés
- 69. kubai színház
- 70. focok jeno a nim-ben
- 71. hazaérkezett dr. csendes lajos
- 72. hírjegyzék

-. -

-50 -

- v é g e -

készült az mti belpolitikai szerkesztőségében

a szerkesztőség vezetője: burján sándor
ügyeletes szerkesztő: koncz antal
szerkesztő: lakatos erzsébet

22.00/um

22⁰⁰

M.T.I.

Szerkeszti a Belpolitikai Szerkesztőség
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3. Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

Belföldi hírek

bb 1. száz munkásháztartásban kilencven tv-készülék, 86 mosógép

i kg/gg-ju ie -cz

1974. október 17.

jelentősen változik a lakosság vásárlásának összetétele; a központi statisztikai hivatalnak az életszínvonal alakulásáról most megjelent kiadványából kitűnik: különösen a tartós fogyasztási cikkek néhány csoportjánál alakulnak át gyors ütemben az igények. legkeresettebb cikk ezek közül a személyautó: tavaly 67.000-en vásároltak új gépkocsit, csaknem kétszer többen, mint három évvel korábban.

az elmúlt években tovább javult a háztartások gépesített-sége is, bár a viszonylagos telítődés miatt már kevesebben vásárolnak háztartási gépeket, mint tíz évvel ezelőtt. a háztartások magasabb fokú gépesítését jelzi, hogy 100 lakásból 1973-ban már 65-ben volt mosógép, amíg 1960-ban csak 15 háztartásban szolgált ez a gép. 1960-ban csak minden századik otthonban állt hűtőszekrény, az elmúlt évben 100-ból 53 lakás konyhájának volt tartozéka a hűtő berendezés. a tévé készülék is mind több helyen természetes tartozéka a lakásnak. az elmúlt évben 100 otthon közül 65-ben nézhatték a műsort eszténként, huszszor több lakásban mint 1960-ban.

/ folyt. köv./

0

- 1 -